

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

**ПРОЕКТ: ОБНОВЕНИ ИНФОРМАЦИОННИ
СИСТЕМИ ЗА ПО-ДОБРО ОБСЛУЖВАНЕ.
НОРМАТИВНА УРЕДБА НА ЕЛЕКТРОННОТО
ПРАВОСЪДИЕ**

КБ08-33-4-С/03.11.2008

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Административен капацитет", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

**РАЗРАБОТВАНЕ НА НОРМАТИВНА УРЕДБА ЗА ВЪВЕЖДАНЕ
НА ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В
СЪДЕБНАТА СИСТЕМА**

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА
ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И
ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ
ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Изпълнител: Фондация „Право и Интернет“

Адрес на консорциума:
бул. „Патриарх Евтимий“ №36, вх. Б
1000 София, България

Дата на предаване: 10.07.2009

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Таблица за проследяване на промените

Дата	Автор	Версия	Описание на промяната
10.07.2009	Александра Цветкова	1.0	създаване

Списък на лицата, осъществили качествен контрол върху документа

Име	Прегледана версия	Длъжност	Дата
Д-р Георги Димитров	1.0	Ръководител на проекта	10.07.2009

Списък на лицата, одобрили документа

Име	Одобрена версия	Длъжност	Дата

Списък на лицата, съгласували документа

Име	Съгласувана версия	Длъжност	Дата

Списък на лицата-адресати на документа

Име	Длъжност
Иван Димов	Ръководител на проекта (от страна на Възложителя)
Анета Антонова	Координатор по нормативната уредба и аналитична група (от страна на Възложителя)
Ана Топалова	Технически сътрудник (от страна на Възложителя)

Данни за идентификация на документа

Атрибут	Данни
Заглавие	Пакет от проекти на нормативни актове за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система. Мотиви и финансови обосновки към предлаганите законопроекти
Автор	Фондация „Право и Интернет“
Дата на създаване	10.07.2009 г.
Последна актуализация	10.07.2009 г.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение	4
Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт	6
Мотиви към Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт.....	31
Наредба за удостоверенията за електронен подпис в съдебната система	36
Мотиви към Наредбата за удостоверенията за електронен подпис в съдебната система.....	54
Наредба за извършване на процесуални действия в електронна форма	57
Мотиви към Наредбата за извършване на процесуални действия в електронна форма	113
Приложение 1: Финансова обосновка към Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт	116

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Въведение

Настоящият документ включва пакет от проекти на нормативни актове за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система и мотиви и финансови обосновки на предлаганите законопроекти по проект „Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие“, обществена поръчка с предмет „Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система“.

Настоящият документ е разработен от експертен екип към Фондация „Право и Интернет“ в състав:

1. Ключов експерт 1: Ръководител на проекта – д-р Георги Димитров.
2. Ключов експерт 2: Координатор на анализа на нормативната уредба – адв. Богдан Петров.
3. Ключов експерт 3: Координатор на анализа на опита от държавите-членки на ЕС – адв. Мирослав Огнянов.
4. Ключов експерт 4: Експерт електронно управление - проф. д.ю.н. Ангел Калайджиев.
5. Ключов експерт 5: Експерт правна техника – ст.ас. Светла Янкулова.
6. Неключов експерт: адв. Десислава Кръстева

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

7. Неключов експерт: съдия от ВКС Борислав Белазелков

8. Неключов експерт: ст.н.с. д-р Славчо Манолов

9. Неключов експерт: Любомир Благоев

10. Неключов експерт: Владислав Горанов

Дейността на екипа от експерти се подпомага от административен екип с ръководител Александра Цветкова.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

**ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
СЪДЕБНАТА ВЛАСТ**

(Обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм., бр. 69 от 2008 г., изм. и доп., бр. 109 от 2008 г., доп., бр. 25 от 2009 г., в сила от 3.04.2009 г., изм. и доп., бр. 33 от 2009 г., бр. 42 от 2009 г.)

§ 1. Чл. 1 се изменя така:

„Чл. 1. (1) Този закон урежда:

1. устройството и принципите на дейността на органите на съдебната власт и взаимодействието помежду им;

2. приложението на електронния документ и електронния подпис в съдебната система и извършването на процесуални действия в електронна форма;

3. взаимодействието между органите на съдебната власт и органите на законодателната и на изпълнителната власт.

(2) Заявяването и извършването на удостоверителни изявления от органите на съдебната власт в електронна форма се извършва по реда и при спазване на принципите на Закона за електронното управление.”

§ 2. В чл. 54, ал. 1, т. 10 думите „страницата на Висшия съдебен съвет в интернет” се заменят с „интернет страницата на Висшия съдебен съвет”.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

§ 3. В чл. 60, ал. 1, т. 4 думите „страницата на Висшия съдебен съвет в интернет“ се заменят с „интернет страницата на Висшия съдебен съвет“.

§ 4. В чл. 80, ал. 1, т. 10 и 11 думите „страницата на районния съд в интернет“ се заменят с „интернет страницата на районния съд“.

§ 5. В чл. 86, ал. 1, т. 13 и 14 думите „страницата на окръжния съд в интернет“ се заменят с „интернет страницата на окръжния съд“.

§ 6. В чл. 93, ал. 1, т. 9 и 10 думите „страницата на административния съд в интернет“ се заменят с „интернет страницата на административния съд“.

§ 7. В чл. 106, ал. 1, т. 13 и 14 думите „страницата на апелативния съд в интернет“ се заменят с „интернет страницата на апелативния съд“.

§ 8. В чл. 114, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В т. 11 думите „страницата на Върховния касационен съд в интернет“ се заменят с „интернет страницата на Върховния касационен съд“.

2. В т. 12 думите „страницата на съда в интернет“ се заменят с „интернет страницата на съда“.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

§ 9. В чл. 122, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В т. 10 думите „страницата на Върховния административен съд в интернет“ се заменят с „интернет страницата на Върховния административен съд“.

2. В т. 12 думите „страницата на съда в интернет“ се заменят с „интернет страницата на съда“.

§ 10. В чл. 179 думите „страницата на Висшия съдебен съвет в интернет“ се заменят с „интернет страницата на Висшия съдебен съвет“.

§ 11. В чл. 180 думите „страницата на Висшия съдебен съвет в интернет“ се заменят с „интернет страницата на Висшия съдебен съвет“.

§ 12. В чл. 182 думите „страницата на Висшия съдебен съвет в интернет“ се заменят с „интернет страницата на Висшия съдебен съвет“.

§ 13. В чл. 184, ал. 3 думите „и на страницата му в интернет“ се заменят с „интернет страницата му“.

§ 14. В чл. 185, ал. 1 думите „и на страницата му в интернет“ се заменят с „интернет страницата му“.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

§ 15. В чл. 191, ал. 4 думите „страницата на Висшия съдебен съвет в интернет“ се заменят с „интернет страницата на Висшия съдебен съвет“.

§ 16. В чл. 192, ал. 2 думите „страницата на Висшия съдебен съвет в интернет“ се заменят с „интернет страницата на Висшия съдебен съвет“.

§ 17. В чл. 266, ал. 2 думите „страницата на Министерството на правосъдието в интернет“ се заменят с „интернет страницата на Министерството на правосъдието“.

§ 18. В чл. 282, ал. 2 думите „страницата на Министерството на правосъдието в интернет“ се заменят с „интернет страницата на Министерството на правосъдието“.

§ 19. В чл. 299, ал. 2 думите „страницата на Министерството на правосъдието в интернет“ се заменят с „интернет страницата на Министерството на правосъдието“.

§ 20. В чл. 324 думите „страницата на Висшия съдебен съвет в интернет“ се заменят с „интернет страницата на Висшия съдебен съвет“.

§ 21. Чл. 360 се отменя.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

§22. Създава се глава осемнадесета „а“:

„Глава осемнадесета „а“

**РАБОТА С ЕЛЕКТРОННИ ДОКУМЕНТИ И ЕЛЕКТРОННИ ПОДПИСИ
И ПРОЦЕСУАЛНИ ДЕЙСТВИЯ В ЕЛЕКТРОННА ФОРМА**

Раздел I

Процесуални действия в електронна форма

Чл. 360а. Процесуални действия могат да се извършват в електронна форма, освен ако закон не предвижда особена форма за извършването им.

Чл. 360б. (1) Органите на съдебната власт са длъжни да използват информационни системи, които отчитат единно време по реда на Закона за електронното управление.

(2) Времето на настъпването на факти с правно значение при извършването на процесуални действия в електронна форма се отчита и удостоверява с точност до година, дата, час, минута и секунда.

Чл. 360в. Органите на съдебната власт поддържат интернет страници, чрез които осигуряват възможност за извършване на процесуални действия в електронна форма.

Чл. 360г. (1) Висшият съдебен съвет изгражда и поддържа единен портал за електронно правосъдие.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(2) Единният портал за електронно правосъдие е интернет страница, чрез която се осигурява възможност за:

1. заявяване извършването на удостоверителни изявления по реда на Закона за електронното управление;
2. извършването на процесуални действия в електронна форма;
3. достъп до поддържаните от органите на съдебната власт електронни дела и публични регистри.

(3) Единният портал за електронно правосъдие съдържа електронни препратки към интернет страниците на органите на съдебната власт.

(4) По преценка на Висшия съдебен съвет чрез единния портал за електронно правосъдие може да се осигурява достъп и до друга информация и функционалности.

Чл. 360д. (1) Органите на съдебната власт разгласяват по разбираем и достъпен начин възможността на лицата да извършват процесуални действия в електронна форма, включително чрез единния портал за електронно правосъдие.

(2) Органите на съдебната власт осигуряват свободно и безплатно подробна информация относно възможността да се извършват процесуални действия в електронна форма, включително на видни места в сградите, в които се помещават администрациите им.

Чл. 360е. (1) Органите на съдебната власт са длъжни да приемат процесуални действия в електронна форма, когато Висшият съдебен съвет е определил, че могат да се извършват по този начин

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

пред определен или пред всички органи на съдебната власт и е осигурена техническа възможност за извършването им.

(2) Органите на съдебната власт не могат да отказват приемането на електронни изявления, с които се извършват процесуални действия, при наличието на предпоставките по ал. 1 и когато:

1. са спазени изискванията на Закона за електронния документ и електронния подпис, и

2. изявленията са подписани с универсален електронен подпис, когато законът изисква саморъчен подпис за валидността на определени изявления.

Чл. 360ж. (1) Когато административните органи са длъжни да приемат подавани чрез тях до съда електронни изявления, то те се изпращат на съда в електронна форма при наличие на предпоставките по чл. 360е и при спазване на изискванията на този закон.

(2) Административните органи осигуряват на съда достъп до електронната преписка, по която е подадена жалбата.

Чл. 360з. (1) Органите на съдебната власт осигуряват възможност на лицата да извършват процесуални действия в електронна форма по достъпен начин и доколкото е технологично възможно - в удобен диалогов режим, включително за лица с увреждания.

(2) Органите на съдебната власт осигуряват предоставянето на

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

информация по електронен път за текущото състояние на съответното производство.

Чл. 360и. (1) Органите на съдебната власт предоставят безпрепятствен, пряк и постоянен достъп на лицата до следната информация:

1. наименование на съдебния орган;
2. адрес;
3. данни за кореспонденция, включително телефон, и адрес на електронна поща или интернет страница с интерфейс за кореспонденция в електронна форма;
4. актуален и действащ телефон, на който лицата могат да получат информация за начина на извършване на процесуалните действия в електронна форма и помощ за необходимите технически стъпки, които трябва да предприемат за това;
5. уникален идентификатор на съдебния орган;
6. данни за банкови сметки, на които могат да се заплащат държавни такси, разноски и други задължения към органа на съдебната власт;
7. друга информация, предвидена в нормативен акт.

(2) Когато за извършването на процесуални действия се дължат държавни такси, те трябва да се обозначават ясно, разбираемо и недвусмислено, като се посочват и начините на тяхното заплащане.

(3) При извършването на процесуални действия в електронна форма, органът на съдебната власт предварително информира лицето по ясен, разбираем и недвусмислен начин относно:

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

1. техническите стъпки по създаването и автентифицирането на изявлението и значението им за неговата валидност;
2. възможността за достъп до електронното дело;
3. техническите средства за установяване и отстраняване на грешки при въвеждането на информация преди да бъде подадено изявлението.

Чл. 360к. Органите на съдебната власт осигуряват подходящи, ефективни и достъпни технически средства за установяване и поправяне на грешки при въвеждане на информация, преди извършването на процесуалното действие в електронна форма.

Чл. 360л. Изискванията към интернет страниците на органите на съдебната власт, техническите изисквания за извършването на процесуални действия в електронна форма и начините за извършването им, форматите и задължителните реквизити, на които трябва да отговарят електронните документи, изпращани към и от органите на съдебната власт, форматите на сканираните документи, съхранявани по електронните дела, начините за плащане по електронен път на държавни такси, разноски и други задължения към органите на съдебната власт и политиките на органите на съдебната власт за използваните графични и други интерфейси на информационните системи, се определят с наредба на Висшия съдебен съвет и се публикуват на интернет страницата на Висшия съдебен съвет, на интернет страниците на органите на съдебната власт и на единния портал за електронно правосъдие.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Чл. 360м. Идентифицирането на лицата, извършващи електронни изявления за упражняване на процесуалните им права, установяването на интегритета и авторството на извършваните електронни изявления, изискванията към удостоверенията за електронен подпис, използвани за нуждите на подписването на електронните изявления и проверката на самоличността на лицата, се извършват при съответно прилагане на правилата на Закона за електронното управление.

Чл. 360н. (1) Лицето, което е извършило процесуално действие в електронна форма, е длъжно да приеме електронните изявления от органа на съдебна власт за потвърждаване на получаването и за резултата от проверката на редовността на извършеното действие.

(2) При извършване на процесуалното действие в електронна форма, лицето може да се съгласи да приема електронните изявления от органите на съдебната власт в производството пред съответната инстанция или пред всички инстанции до приключването му.

Чл. 360о. (1) Лицето, което е извършило процесуално действие в електронна форма, е длъжно да посочи адрес на електронна поща за получаване на електронни изявления от органа на съдебната власт или друг електронен адрес, с оглед на съответния начин на изпращане на електронни изявления по чл. 360ч, ал. 3.

(2) Ако получателят е променил адреса, без да уведоми органа, или е посочил неверен или несъществуващ адрес, всички съобщения, изпратени на посочения адрес, се смятат за получени.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(3) Когато по реда на Закона за електронното управление Министерският съвет е установил използването на специална електронна пощенска кутия за всички лица за обмен на електронни изявления по електронна поща с административните органи и органите на съдебната власт, съобщенията, изпратени до лицето, извършващо процесуални действия в електронна форма, се смятат за получени с постъпването им в електронната му пощенска кутия в системата, освен ако не е използван друг начин на изпращане на електронни изявления по чл. 360ч, ал. 3.

Чл. 360п. Лицето, което е извършило процесуално действие в електронна форма, е длъжно да съобщи на органа на съдебната власт всички промени в заявените обстоятелства относно представителната власт, съгласието за приемане на електронни изявления и адреса на електронната поща, съответно електронния адрес, съответстващ на начина на изпращане на електронни изявления по чл. 360ч, ал. 3. Промяната има действие от момента на съобщаването.

Чл. 360р. Електронното изявление, с което се извършва процесуално действие, се смята за получено от органа на съдебната власт, до когото е адресирано, с постъпването му в неговата информационна система или в системата на единния портал за електронно правосъдие.

Чл. 360с. (1) Когато изявлението, с което се извършва процесуално действие в електронна форма е в различен от

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

установения по реда на чл. 360л формат, липсват задължителни реквизити или авторът на изявлението не може да се идентифицира, когато законът изисква това, на титуляра се връща съобщение, че получаването не се потвърждава и причините за това.

(2) Проверката по ал. 1 се извършва автоматизирано при наличие на технологична възможност.

Чл. 360т. (1) След регистриране на постъпил в информационната система по чл. 360р входящ електронен документ, се генерира и се изпраща потвърждение до титуляра за получаването му.

(2) Потвърждението е електронен документ, който съдържа:

1. регистрационен номер;
2. време на получаване на входящия електронния документ;
3. информация за достъп до електронния документ и всички приложения към него документи.

(3) Потвърждението се изпраща на адреса по чл. 360о, освен ако изявлението се подава по друг начин на изпращане на електронни изявления по чл. 360ч, ал. 3.

Чл. 360у. (1) Органите на съдебната власт могат да извършват процесуални действия в електронна форма, когато Висшият съдебен съвет е определил кои от тях могат да се извършват по този начин и е осигурена техническа възможност за извършването им.

(2) Електронните изявления на органите на съдебната власт трябва да отговарят на изискванията на Закона за електронния

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

документ и електронния подпис.

(3) Издаден в електронна форма акт на орган на съдебната власт може да се възпроизвежда в документ на хартиен носител, който има значението на официален препис, след заверка от служител, овластен от ръководителя на съответното ведомство в съдебната система.

Чл. 360ф. За улеснение на страните, изявленията и актовете, подавани до органа на съдебната власт на хартиен носител, може да се въвеждат в информационната му система чрез снемане на електронен образ от тях и от приложените към тях документи със сканиращо устройство във вид и по начин, позволяващи възпроизвеждането им. Пълното и точно съответствие на снетия електронен образ със снемания документ се удостоверява от служителя, извършил снемането.

Чл. 360х. (1) Когато извършеното от страната процесуално действие в електронна форма поставя началото на отделно производство, в информационната система на органа на съдебната власт се създава електронно дело.

(2) Електронно дело се образува и в случаите по чл. 360ф, като за сканираните документи изрично се прави отбелязване, че правно значение за производството има само документът на хартиен носител в образуваното хартиеното дело.

(3) В хартиеното дело се прави надлежна бележка винаги, когато страната е извършила процесуално действие в електронна

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

форма по съществуващо производство, за което е образувано хартиено дело.

(4) Електронните изявления на страните по образуваните електронни дела могат да се възпроизвеждат в необходимия брой документи на хартиен носител със значението на официални преписи, след заверка от служител, овластен от ръководителя на съответното ведомство. За възпроизвеждането се събира такса като за препис.

(5) Органите на съдебната власт осигуряват на страните и техните представители отдалечен, непрекъснат и безплатен достъп по електронен път до електронните дела.

(6) Органите на съдебната власт осигуряват поддържането и съхранението на електронните дела по сигурен начин, който не позволява случайното или незаконно унищожаване на данни от тях, както и да не допуска неправомерен достъп, изменение или разпространение.

Чл. 360ц. Воденето, съхраняването и достъпа до електронните дела, едновременната работа с електронни дела и дела на хартиен носител и правилата за вътрешния оборот на електронни документи и документи на хартиен носител в администрациите на органите на съдебната власт, включително за нуждите на извършването на удостоверителни изявления в електронна форма, се уреждат с правилниците за администрацията на съответните органи на съдебната власт.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Чл. 360ч. (1) За всеки издаден акт, органите на съдебната власт изпращат съобщение на лицата, които са длъжни или са се съгласили да приемат електронни изявления от органите на съдебната власт. Съобщението се изпраща на адреса на електронната поща по чл. 360о и съдържа предвидените в закона реквизити, информацията по чл. 360и, т. 1 – 5 и т. 7 и електронна препратка за изтегляне на издадения акт от информационната система на органа на съдебната власт. Потвърждаване на получаването на съобщението не се изисква.

(2) Актът се счита получен от адресата с изтеглянето му от информационната система на органа на съдебната власт, за което се прави съответно отбелязване в системата.

(3) Висшият съдебен съвет може да определи с наредбата по чл. 360л и други начини за изпращане на електронни изявления.

Чл. 360ш. Правилата за придобиване, използване, подновяване и прекратяване на удостоверения за електронен подпис в съдебната система се определят с наредба на Висшия съдебен съвет.

Раздел II

Обмен на електронни документи

Чл. 360щ. (1) Органите на съдебната власт могат да обменят помежду си електронни дела и електронни документи автоматизирано и по електронен път, и предоставят достъп до тях в условията на оперативна съвместимост и информационна сигурност.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(2) Органите на съдебната власт са длъжни да използват единни стандарти и правила, установяващи технологични и функционални параметри, които се поддържат от информационните им системи за постигане на оперативна съвместимост и информационна сигурност.

(3) Изискванията за оперативна съвместимост и информационна сигурност, включително изискванията за интерфейси, стандарти за обмен, формати на предаваните електронни документи и начинът на обмен по този раздел се определят с наредба на Висшия съдебен съвет.

Чл. 360ю. (1) Органите на съдебната власт могат да обменят автоматизирано и по електронен път електронни документи с лицата, осъществяващи публични функции, организациите, предоставящи обществени услуги и административни органи чрез единната среда за обмен на електронни документи, съгласно Закона за електронно управление.

(2) Лицата, организациите и административните органи по ал. 1 са длъжни да предоставят вътрешни електронни административни услуги на органите на съдебната власт.

(3) За осигуряване на оперативно съвместим и сигурен обмен на електронни документи по този член Висшият съдебен съвет осигурява връзка между информационните системи на органите на съдебната власт и единната среда за обмен на електронни документи.

Чл. 360я. Органите на съдебната власт използват

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

информационни системи одобрени от Висшия съдебен съвет”.

§ 23. В чл. 401, ал. 3 след думите „публикуване в интернет” се добавя „страницата на Министерството на правосъдието”.

§ 24. В чл. 402, ал. 3 след думите „публикуване в интернет” се добавя „страницата на Министерството на правосъдието”.

§ 25. Чл. 385 се отменя.

§ 26. Създава се допълнителна разпоредба:

„Допълнителна разпоредба:

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Административен орган” е органът, който принадлежи към системата на изпълнителната власт, както и всеки носител на административни правомощия, овластен въз основа на закон.

2. "Особена форма" е форма за извършване на процесуални действия и актове, която по естеството си или по силата на нормативен акт не може да се осъществи по електронен път.

3. "Процесуални действия в електронна форма" е упражняването на процесуални права, предвидени в процесуален закон, при което страните използват устройства за електронна обработка, включително цифрово компресиране и съхраняване на информацията, като упражняването на правото изцяло се

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

осъществява чрез използването на проводник, радиовълни, оптически или други електромагнитни средства.”

Преходни и заключителни разпоредби

§ 27. Подзаконовите нормативни актове по прилагането на този закон се приемат и обнародват в срок от 6 месеца от обнародването му в "Държавен вестник".

§ 28. Параграф 4 влиза в сила в двугодишен срок от влизане в сила на този закон.

§ 29. В Закона за електронното управление (Обн. ДВ. бр.46 от 2007 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1, ал. 2 думите „и на организациите, предоставящи обществени услуги” се заменят с „на организациите, предоставящи обществени услуги и на органите на съдебната власт ”.

2. В чл. 2 се правят следните изменения и допълнения:

а) В ал. 1 думите „и организациите, предоставящи обществени услуги” се заменят с „организациите, предоставящи обществени услуги и органите на съдебната власт, когато извършват удостоверителни изявления ”.

б) В ал. 2 след думите „административен орган” се добавя „или

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

орган на съдебната власт, когато извършва удостоверителни изявления” и в изречение второ накрая се добавя „освен ако в закон е предвидено друго”.

3. В чл. 3 думите „и на организациите, предоставящи обществени услуги” се заменят с „на организациите, предоставящи обществени услуги и на органите на съдебната власт, когато извършват удостоверителни изявления”.

4. В чл. 5, ал. 2 думите „и организациите, предоставящи обществени услуги” се заменят с „организациите, предоставящи обществени услуги и органите на съдебната власт, когато извършват удостоверителни изявления”.

5. В чл. 6, ал. 1 думите „и организациите, предоставящи обществени услуги” се заменят с „организациите, предоставящи обществени услуги и органите на съдебната власт, когато извършват удостоверителни изявления”.

6. В чл. 8 се правят следните допълнения:

а) В ал. 1 след думите „публични функции” се добавя „извършването на удостоверителни изявления от органите на съдебната власт”.

б) Създава се нова ал. 3:

„(3) Органите на съдебната власт приемат искания и извършват исканите удостоверителни изявления в електронна

ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА. МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

форма при наличие на технологична готовност и решение на Висшия съдебен съвет, освен ако закон предвижда особена форма за извършване на отделни действия или издаване на съответни актове.”

в) Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите „и организациите, предоставящи обществени услуги” се заменят с „организациите, предоставящи обществени услуги и органите на съдебната власт, извършващи удостоверителни изявления”.

7. В чл. 9, ал. 1 се създава изречение второ: „Доставчик на електронни административни услуги се счита и органът на съдебната власт, когато извършва удостоверителни изявления в електронна форма.”

8. В чл. 12 се правят следните изменения и допълнения:

а) В ал. 1 се създава изречение второ: „Достъпът за подаване на искания до органите на съдебната система за извършване на удостоверителни изявления се осигурява от Висшия съдебен съвет чрез единния портал за електронно правосъдие по Закона за съдебната власт.”

б) В ал. 4 накрая се добавя „а изискванията за извършване на удостоверителни изявления от органите на съдебната власт - с наредбата по чл. 360л от Закона за съдебната власт”.

в) В ал. 5 думата „наредбата” се заменя с „наредбите”.

9. В чл. 17 се правят следните изменения и допълнения:

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

а) В ал. 1 думата „наредбата“ се заменя с „наредбите“.

б) Създава се ал. 3:

„(3) Информацията по ал. 2 за извършваните удостоверителни изявления в електронна форма от органите на съдебната власт се публикува на интернет страницата на Висшия съдебен съвет и на единния портал за електронно правосъдие по Закона за съдебната власт.“

10. В чл. 18 се правят следните изменения и допълнения:

а) В заглавието думите „и към организациите, предоставящи обществени услуги“ се заменят с „организациите, предоставящи обществени услуги и органите на съдебната власт“.

б) В ал. 1 думите „и за организациите, предоставящи обществени услуги“ се заменят със „за организациите, предоставящи обществени услуги, и за органите на съдебната власт, извършващи удостоверителни изявления“.

11. В чл. 20, ал. 1, т. 3 думата „наредбата“ се заменя с „наредбите“.

12. В чл. 21 се правят следните изменения и допълнения:

а) Досегашният текст става ал. 1.

б) Създава се ал. 2:

„(2) Форматите и задължителните реквизити, на които трябва да отговарят електронните документите, с които се иска издаването или се извършват удостоверителни изявления от органите на

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

съдебната власт, се определят с наредбата по чл. 360л от Закона за съдебната власт.”

13. В чл. 26 се правят следните изменения и допълнения:

а) В ал. 1 и 2 думата „наредбата” се заменя с „наредбите”.

б) В ал. 3:

- след думите „електронното управление” се добавя „и електронното правосъдие”;

- в изречение второ след думите „административните органи” се добавя „както и от органите на съдебната власт, извършващи удостоверителни изявления”.

14. В чл. 32, ал. 1 накрая се добавя „а от органа на съдебната власт, когато извършва удостоверителни изявления – с постъпването му в неговата информационна система”.

15. В чл. 33, ал. 1 след думата „формат” се добавя „липсват задължителни реквизити”.

16. В чл. 34, ал. 1 след думите „административния орган” се добавя „ съответно органа на съдебната власт”.

17. В чл. 36 се създава ал. 3:

„(3) Други начини за извършване на електронни удостоверителни изявления на органите на съдебната власт могат да бъдат определени от Висшия съдебен съвет с наредбата по чл.360л

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

от Закона за съдебната власт.”

18. В чл. 37 се правят следните изменения и допълнения:

а) Досегашният текст става ал. 1.

б) Създава се ал. 2:

„(2) Правилата за придобиване, използване, подновяване и прекратяване на удостоверения за електронен подпис в съдебната система се определят от Висшия съдебен съвет с наредбата по чл. 360ш от Закона за съдебната власт.”

19. В чл. 38, ал. 2 накрая се добавя „а на електронните документи в съдебната система – съгласно Закона за съдебната власт.”

20. В чл. 39 се правят следните изменения и допълнения:

а) В ал. 2 думите „и от организациите, предоставящи обществени услуги” се заменят с „от организациите, предоставящи обществени услуги, и от органите на съдебната власт, извършващи удостоверителни изявления.”

б) В ал. 3 накрая се добавя „и на всички органи на съдебната власт”.

21. В чл. 40 се правят следните изменения и допълнения:

а) Алинея 2 се изменя така:

„(2) Административните органи са длъжни да предоставят вътрешни електронни административни услуги на лицата,

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

осъществяващи публични функции, на организациите, предоставящи обществени услуги и на органите на съдебната власт, доколкото в закон не е предвидено друго.”

б) Създава се ал. 3:

„(3) Органите на съдебната власт, извършващи удостоверителни изявления, са длъжни да предоставят помежду си вътрешни електронни административни услуги, както и на административните органи, на лицата, осъществяващи публични функции и на организациите, предоставящи обществени услуги, доколкото в закон не е предвидено друго.”

22. В чл. 41 се правят следните изменения и допълнения:

а) Създава се нова ал. 4:

„(4) Висшият съдебен съвет осигурява връзка между информационните системи в съдебната власт и единната среда за обмен на електронни документи по реда на Закона за съдебната власт.”

б) Досегашната ал. 4 става ал. 5.

в) Създава се ал. 6:

„(6) Интерфейсите и правилата за подаване на електронни искания за извършване на удостоверителни изявления в електронна форма се определят от Висшия съдебен съвет с наредбата по чл. 360л от Закона за съдебната власт.”

23. В чл. 42 се създава ал. 3:

„(3) Правилата на вътрешния оборот на електронни

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

документи и документи на хартиен носител за нуждите на извършването на удостоверителни изявления по електронен път се уреждат съгласно Закона за съдебната власт.”

24. В чл. 51, ал. 1 накрая се добавя „включително услугите по приемането на жалби срещу откази.”

25. В чл. 59 се правят следните изменения и допълнения:

а) Досегашният текст става ал. 1.

б) Създава се ал. 2:

„(2) Контролът за спазването на този закон от органите на съдебната власт, извършващи удостоверителни изявления, се осъществява по реда на Закона за съдебната власт.”

26. В допълнителните разпоредби се създава т. 23:

„23. „Удостоверителни изявления” са изявления на орган на съдебната власт, с които се удостоверяват пред трети лица факти и обстоятелства във връзка с производство пред този или друг орган.”

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

**Мотиви към Закона за изменение и допълнение на Закона за
съдебната власт**

Въвеждането на електронния документ и електронния подпис в работата на съдебната система е свързано с предприемането на комплекс от организационни, технологични и нормотворчески мерки, мерки в областта на информационната сигурност и обмена с външната среда. Тези мерки следва да гарантират еднаква степен на ефективност на органите на съдебната система и на техните администрации при осъществяване на компетенциите им. Едновременно с това те трябва да осигурят най-малко същото ниво на сигурност за реализацията на процесуалните права на гражданите и организациите и сигурност на оборота като цяло, което е осигурено към настоящия момент със съществуващите правила за обмен на информация и документи на хартиен носител.

Понастоящем липсва правна възможност за използване на електронния документ и електронния подпис в отношенията със съдебната система и съответно в дейността на органите на съдебната власт и администрациите им. Единични разпоредби в процесуалните закони въвеждат ограничени възможности за водене на определени списъци или книги в електронна форма и извършване на определени действия по електронен път.

С влизането в сила на Закона за електронния документ и електронния подпис (ЗЕДЕП) електронните документи са признати за равностойни

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

на хартиените и може да бъдат подписани с обикновен, усъвършенстван или универсален електронен подпис, който има правното значение на саморъчен подпис. Извън предмета на ЗЕДЕП обаче остават нерегулирани един голям кръг от обществени отношения, свързани със зачитането на правната стойност на електронния документ и електронния подпис в съдебната система. Предвид изискването на чл. 41, ал. 2 от ЗЕДЕП приложението на електронния документ и електронния подпис в работата на органите на съдебната власт налага приемането на промени в съответните материални и процесуални закони.

Използването на електронния документ и електронния подпис пред органите на съдебната власт на практика означава, че гражданите могат по електронен път да упражняват процесуалните си права, съдът може по електронен път да извършва процесуални действия като издаване на актове или уведомявания, както и да извършва удостоверителни волеизявления по електронен път.

Предложените в настоящия проект промени предвиждат допускане и уреждане на приложението на електронния документ и електронния подпис за упражняването на процесуалните права на гражданите и на органите на съдебната власт, включително издаването на актове в електронна форма, където това е възможно.

Проектът създава необходимите процесуални правила, които ще са приложими за всички процеси. За обезпечаване на гъвкавост и

ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА. МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

поетапност при преминаване към работа с електронни документи е предвидено осигуряването на възможността за упражняване на процесуални права да става след решение на ВСС и при наличие на технологична готовност от съответния орган на съдебната власт. Предвидени са изисквания към органите на съдебната власт по отношение на интерфейсите и начина на упражняване на процесуални права по електронен път, въведени са правила за идентифициране на лицата в електронната среда, разписани за правила за приемане на процесуалните изявления на страните, воденето на електронни дела, издаване на актове в електронна форма и други общи аспекти от упражняването на процесуалните права на страните и на органите на съдебната система.

Доколкото технологиите се развиват е предвидено създаването на подзаконова нормативна уредба, с която да се регламентират динамичните отношения, неподлежащи на трайна уредба – изисквания към формати за подаваните електронни документи, изисквания към интерфейси за извършването на електронни изявления, изисквания към дизайна на публичния интерфейс на интернет страниците на органите на съдебната власт и други. Установено е задължение за изграждане на единен портал за електронно правосъдие, чрез което да се предостави поетапна възможност на гражданите да имат достъп за упражняване на процесуалните си права пред всички органи на съдебната система, както и да заявяват извършване на удостоверителни изявления от страна на тези органи.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

За уреждане на условията, реда и политиките за придобиване, използване, подновяване и прекратяване на удостоверения за електронен подпис в органите на съдебната власт е създадена делегация за издаване на подзаконов акт – наредба на ВСС.

Делегирани са правомощия на ВСС да промени правилниците за дейността на различните органи на съдебната система, с оглед едновременната работа с електронни и хартиени дела.

Създадена е и уредба на използването на електронния документ и електронния подпис при обмена на електронни документи между органите на съдебната система, като се осигурят условия за информационна сигурност и оперативна съвместимост. Изискванията за това е предвидено да се уредят в подзаконов акт – наредба на Висшия съдебен съвет.

Установено е задължение за изграждане на единен портал за електронно правосъдие, чрез което да се предостави удобство на гражданите за достъп и упражняване на процесуалните си права в електронна форма пред всички органи на съдебната система, както и да заявяват извършване на удостоверителни изявления от страна на тези органи.

Извън изложеното, с изменение на Закона за електронното управление е предложена уредба, регулираща дейността на органите на съдебната власт при извършването на удостоверителни изявления

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(т.нар. административни услуги от органите на съдебната власт). Бе преценено, че с оглед пълната приложимост на правилата на Закона за електронното управление, е най-подходящо от систематична гледна точка въвеждането на съответни изменения на този закон и разширяване на обхвата му с уредба на извършването на удостоверителни изявления по електронен път от органите на съдебната власт. Изготвения проект последователно и внимателно въвежда само онези необходими промени, които са необходими за запазване систематиката на уредбата, чрез съответни препращания към уредбата на Закона за съдебната власт.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

**НАРЕДБА ЗА УДОСТОВЕРЕНИЯТА ЗА ЕЛЕКТРОНЕН ПОДПИС В
СЪДЕБНАТА СИСТЕМА**

Глава първа.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С наредбата се уреждат условията, редът и политиките за придобиване, използване, подновяване и прекратяване на удостоверения за електронен подпис в съдебната система.

Чл. 2. При условията и по реда на наредбата се придобиват, използват, подновяват и прекратяват следните удостоверения за електронен подпис в съдебната система:

1. удостоверения за универсален електронен подпис за нуждите на извършването на процесуални действия и удостоверителни изявления;

2. удостоверения за електронен подпис, издадени в рамките на вътрешна инфраструктура на публичния ключ, за нуждите на вътрешния обмен на електронни документи във ведомствата на съдебната система;

3. удостоверения за електронен подпис, издадени от външен доставчик на удостоверителни услуги, за нуждите на вътрешния обмен на електронни документи във ведомствата на съдебната система;

4. удостоверения за публични ключове за идентифициране на сървърите, които могат да се използват в съдебната система за

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

осигуряване на защитени електронни комуникации за изпращане на електронни изявления към и от органите на съдебната власт и за идентифициране на сървърите, на които са разположени интернет страниците и информационните им системи;

5. удостоверения за публични ключове за осигуряване на интегритет на файлове с информация или изпълним код и които могат да се използват в съдебната система по изключение.

Чл. 3. (1) Удостоверение за универсален електронен подпис може да се използва в съдебната система за нуждите на:

1. извършването на електронни изявления, с които се извършват процесуални действия;
2. извършването на електронни удостоверителни изявления;
3. извършването на частно-правни електронни изявления от ръководителите на съответните ведомства в съдебната система за сключването на договори в електронна форма, кореспонденция и други частно-правни изявления;
4. идентификация при достъп до електронни дела, регистри, бази данни, и други ресурси в електронна форма, които се съхраняват и поддържат от органите на съдебната власт или от други органи;
5. обмен на електронни документи между органите в съдебната система, с лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги, и с органите на изпълнителната и законодателната власт.

ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА. МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(2) Удостоверения за универсален електронен подпис могат да се използват и от определени от съответния ръководител на ведомството служители, за нуждите на кореспонденцията с други органи на съдебната власт или с трети лица, както и за изпълнение на предоставените им правомощия.

Чл. 4. (1) Процесуални действия в електронна форма могат да извършват в предвидените в закона случаи всички органи на съдебната власт, когато притежават валидно удостоверение за универсален електронен подпис.

(2) Право да изпращат електронни изявления по ал. 1 от името на органите на съдебната власт и да извършват други действия с правно значение в електронна форма имат лицата, които притежават валидно удостоверение за универсален електронен подпис и са овластени от ръководителя на съответното ведомство в съдебната система.

(3) Електронни изявления в рамките на съответното ведомство в съдебната система могат да извършват всички лица, които притежават удостоверение за електронен подпис, независимо дали е издадено за вътрешноведомствени нужди в рамките на вътрешна инфраструктура на публичния ключ (ИКП) за конкретното ведомство или за цялата съдебна система или е издадено от доставчик на удостоверителни услуги.

(4) Извън случаите по ал. 1 и 2, електронни изявления за нуждите на предоставянето на вътрешни електронни административни услуги по смисъла на Закона за електронното

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

управление и за обmena на електронни документи в съдебната система, могат да правят лицата, които притежават валидно удостоверение за електронен подпис, издадено от доставчик на удостоверителни услуги.

Чл. 5. (1) По изключение, по реда на наредбата могат да се издават удостоверения за универсален електронен подпис с титуляри физически лица - служители във ведомства на съдебната система, след писмено разпореждане на ръководителите на съответните ведомства.

(2) Условието за използване на удостоверения за електронен подпис и други удостоверения, използващи технологии на ИПК при междуведомствения обмен на електронни документи в съдебната система се урежда с наредбата по чл. 360щ от Закона за съдебната власт, а за нуждите на обmena през единната среда за обмен на електронни документи по Закона за електронното управление – с Наредбата за изискванията към единната среда за обмен на електронни документи (Обн. ДВ. бр.62 от 2008 г.).

Чл. 6. (1) Изпълнението на наредбата се осигурява от главния секретар на Висшия съдебен съвет, главния секретар на Инспектората към Висшия съдебен съвет, главния секретар на администрациите на Върховния касационен съд, на Върховния административен съд, на Главния прокурор и на Националния институт по правосъдието и съдебния администратор в съдилищата и прокуратурите.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(2) Ръководителят на ведомството овластява лице, което да го представлява пред доставчика на удостоверителни услуги при издаване и управление на удостоверения за електронен подпис.

(3) Общото ръководство и контролът по изпълнението на наредбата се осъществява от ръководителите на ведомствата.

Чл. 7. Удостоверенията за универсален електронен подпис и удостоверенията за електронен подпис се заявяват за издаване за срок една година, считано от датата на издаването, освен ако политиките на съответния доставчик не позволяват това.

Глава втора.

**ПРИДОБИВАНЕ, ИЗПОЛЗВАНЕ, ПОДНОВЯВАНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА
УДОСТОВЕРЕНИЯ ЗА ЕЛЕКТРОНЕН ПОДПИС**

Раздел I.

Придобиване на удостоверения за електронен подпис

Чл. 8. (1) Заявяване към доставчик на удостоверителни услуги издаването на удостоверения за универсален електронен подпис от вида по чл. 2, т. 1 и 3 се извършва след одобрено искане от лице по чл. 6, ал. 1 до ръководителя на съответното ведомство в съдебната система, в което се посочва необходимия брой и вид удостоверения.

(2) Искането се комплектува с документите за издаване на удостоверение за електронен подпис, изисквани от доставчика на удостоверителни услуги.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(3) Когато доставчиците на удостоверителни услуги изискват подаването на регистрационни бланки за комплектуване на искането, те се попълват от лицата, за които ще бъдат издадени удостоверенията.

(4) Обобщени справки, съдържащи информацията от регистрационните бланки, се изготвят от лицата по чл. 6, ал. 1.

(5) След одобрение от ръководителя на ведомството в съдебната система, лицето по чл. 6, ал. 2 изпраща исканията заедно с приложенията към тях за изпълнение към доставчика на удостоверителни услуги.

Чл. 9. Придобиване на удостоверения за електронен подпис по чл. 2, т. 2 се извършва въз основа на подадено искане от лице по чл. 6, ал. 1 до ръководителя на съответното ведомство, в което се посочва желаният брой удостоверения. Към искането се прилага списък на всички служители от ведомството и органи на съдебната власт към съответното ведомство, на които следва да се издаде удостоверение.

Чл. 10. (1) Удостоверения от вида по чл. 2, т. 4 и 5 се заявяват за издаване от доставчик на удостоверителни услуги въз основа на одобрено от ръководителя на съответното ведомство искане, направено от лицето по чл. 6, ал. 1. Искането се комплектува с изискваните от доставчика документи и се представя на доставчика от лицето по чл. 6, ал. 2.

(2) Предаването на издадените удостоверения от вида по чл.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

2, т. 4 и 5 и приемането им от лицата по чл. 6, ал. 2 се извършва при доставчика на удостоверителни услуги.

Чл. 11. Овластените по чл. 6, ал. 2 лица предоставят лично на доставчика на удостоверителни услуги всички необходими документи за издаване на удостоверения за електронен подпис и получават лично от него справка с извадки от публичния му регистър за издадените удостоверения.

Чл. 12. (1) Лицето по чл. 6, ал. 1 води и поддържа списък на всички видове издадени удостоверения за електронен подпис, съдържащ следната информация:

1. данни, идентифициращи доставчика на удостоверителни услуги, ако са издадени удостоверения по чл. 2, т. 1 и 3; ако са издадени удостоверения по чл. 2, т. 2, се посочва и дали ИПК е вътрешноведомствена или за цялата съдебна система;

2. вид и номер на удостоверенията за електронен подпис;

3. имената и длъжността на органите на съдебната власт, съответно на лицата, които са овластени да правят, съответно да изпращат, изявления от името на органите на съдебната власт в съответното ведомство;

4. обема на представителната власт по отношение на правото да се правят или изпращат електронни изявления от името на органите на съдебната власт;

5. дата на издаване на удостоверенията и период на валидност;

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

6. статус на издадените удостоверения;
7. името и длъжността на овластеното лице по смисъла на чл. 6, ал. 2;
8. номера и датата на заповедта за овластяване по смисъла на чл. 6, ал. 2;

(2) Лицето по чл. 6, ал. 1 или овластено от него лице отразява всяка промяна в данните, водени в списъка, въз основа на информация, получена от доставчика на удостоверителни услуги или от организацията или звеното, поддържащо вътрешната инфраструктура на публичния ключ за издадени, продължени или прекратени удостоверения.

Чл. 13. Лицето по чл. 6, ал. 1 уведомява звеното, отговорно за управление на човешките ресурси в съответното ведомство, и ръководителя на ведомството за издадените удостоверения за електронен подпис по чл. 2, т. 1 - 3 веднага след тяхното издаване.

Раздел II.

Използване и подновяване на удостоверения за електронен подпис

Чл. 14. Използването на удостоверения за електронен подпис по чл. 2, т. 1 - 3 се извършва в съответствие със Закона за електронния документ и електронния подпис (ЗЕДЕП), подзаконовите нормативни актове по прилагането му, правилата и процедурите на доставчика на удостоверителни услуги (неговия наръчник на потребителя), тази наредба и другите правила,

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

установени за съответните органи в съдебната система за работа с електронни документи.

Чл. 15. (1) Удостоверенията за електронен подпис по чл. 2, т. 1 - 3 са лични. Орган на съдебната власт, съответно овластено да изпраща изявления лице, има право да прави електронни изявления само в рамките на правомощията му, произтичащи от закон, съответно от предоставената му представителна власт.

(2) Лице, имащо право да подписва с електронен подпис по чл. 2, т. 2, не може да предоставя правата за достъп до средствата за създаване на електронен подпис, когато те се съхраняват на работния компютър на лицето и този компютър се използва и от други лица.

(3) Лице, имащо право да подписва с универсален електронен подпис по чл. 2, т. 1 и 3, не може да предоставя на други лица държането на предоставеното му устройство за сигурно създаване на подписа, върху която е записан частният ключ за създаване на подписи (смарт карта, USB токен, др.). Използването на устройството става чрез поставянето му в карточетящото устройство (карточетец) или в друго устройство чрез съответен интерфейс и достъпът до частния ключ се осъществява посредством ПИН или биометричен идентификатор.

(4) Лице, имащо право да подписва с електронен подпис, не може при никакви обстоятелства да прави достояние на други лица персоналния си идентификационен номер (ПИН) за достъп до частния ключ за подписване освен в случаите по чл. 17, ал. 3 и чл.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

20, ал. 2.

Чл. 16. (1) Във ведомствата на съдебната система могат да се използват информационни системи, които позволяват автоматично подписване на електронни документи в случаите на обмен на електронни документи с друг орган на съдебната власт, в случаите на обслужване на заявки за вътрешни електронни административни услуги по реда на Закона за електронното управление и в случаите на автоматично генериране на изявления от страна на органите на съдебната власт за нуждите на извършването на удостоверителни изявления по молба на гражданите и организациите или за извършването на процесуални действия в електронна форма.

(2) Автоматично подписване се извършва чрез използване на механизъм за сигурно създаване на подпис с минимални изисквания за сигурност EAL 4 по Общите критерии за оценка за сигурност на информационни технологии, версия 2.1 и сл. (Common Criteria for Information Technology Security Evaluation - CC 2.1), приета от Международната стандартизираща организация (ISO) в международния стандарт ISO/IEC 15408:1999.

(3) Автоматичното подписване се извършва съответно:

1. от името на органа на съдебната власт по чл. 4, ал. 1 при извършване на удостоверителни изявления и извършване на процесуални действия в електронна форма;

2. от името на лице по чл. 4, ал. 2 - за нуждите на изпращане на подписани от лица по т. 1 електронни изявления.

(4) Когато поддръжката на програмно-техническите средства

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

по ал. 1 и 2 е възложена на външна организация, в договора се указва точно лицето, от чието име ще се извършва подписването.

(5) Ръководителите на администрациите възлагат на служител с необходимата квалификация да отговаря за поддръжката на програмно-техническите средства, осигуряващи автоматичното подписване. Настройката, инсталирането на частни ключове и удостоверения, привеждането в експлоатация и преустановяването на програмно-техническите средства за автоматично подписване се документира надлежно и се извършва под контрола на лицето по чл. 6, ал. 1.

Чл. 17. (1) Подновяването на издадените удостоверения за електронен подпис по чл. 2, т. 1 и 3 се извършва съгласно процедурата на доставчика и по реда на чл. 8.

(2) Подновяване на издадени удостоверения се извършва чрез политика за подновяване на срока ("renewal").

(3) Когато ключът или сигурността при използването му е компрометирана, или срокът на валидност на ключовете изтече, удостоверението се прекратява по реда на чл. 20 и сл. След отбелязване в списъка по чл. 12, служителят, съответно органа на съдебната власт предава устройството за сигурно създаване на подписа, ако е в негово държане, и ПИН-а в запечатан плик на лицето по чл. 6, ал. 1, който осигурява прилагането им към личното досие на ползващото удостоверението лице. В този случай се издава ново удостоверение за електронен подпис, с нова двойка ключове и на ново устройство.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(4) Подновяването на удостоверения по чл. 2, т. 2 се извършва по реда на чл. 9.

Чл. 18. (1) Подновяването на удостоверения по чл. 2, т. 4 и 5 се извършва по реда на чл. 10, съобразно условията и процедурите на доставчика на удостоверителни услуги.

(2) Документите, които трябва да се представят пред доставчика на удостоверителни услуги за подновяване на удостоверение за електронен подпис, са описани в интернет страниците на доставчиците на удостоверителни услуги.

Чл. 19. (1) Подновяването на удостоверения се извършва за същото удостоверение за електронен подпис преди изтичане на срока му на валидност и при условие че не са променени данните към момента на издаване на първоначалното удостоверение, освен ако политиката на доставчика на удостоверителни услуги предвижда друго.

(2) При промяна на данните или изтичане срока на валидност на старото удостоверение е необходимо да се направи заявка за издаване на ново удостоверение съгласно изискванията на доставчика.

Раздел III.

Прекратяване

Чл. 20. (1) Прекратяването на действието на удостоверение за електронен подпис настъпва в следните случаи:

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

1. при изтичане срока на валидност на удостоверението, освен ако то е подновено;
2. при прекратяване правомощията на органа на съдебната власт, при прекратяване на трудовото или служебното правоотношение на лицето по чл. 4, ал. 2, както и при оттегляне на представителната власт на овластеното лице;
3. при прекратяване действието на договора между ведомството и доставчика на удостоверителни услуги за удостоверенията по чл. 2, т. 1, 3 - 5;
4. при загубване, кражба, повреждане или унищожаване на частния ключ и/или на носителя, върху който е записан; в този случай лицето е длъжно незабавно да уведоми лицето по чл. 6, ал. 1 и доставчика на удостоверителни услуги за прекратяването му;
5. при смърт или поставяне под запрещение на физическото лице – орган на съдебната власт или служител;
6. при промяна на личните или служебните данни на лицето, имащи отношение към идентификацията, правомощията му, овластяването или служебното му положение;
7. при направено писмено искане от страна на ръководителя на ведомството до доставчика на удостоверителни услуги;
8. при съмнение за компрометиране на частния ключ, органът на съдебната власт, съответно служителят незабавно съобщава това на лицето по чл. 6, ал. 1 и на доставчика на удостоверителни услуги за спиране действието на удостоверението;
9. при установяване, че удостоверението е издадено въз основа на неверни данни.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(2) Лицата, за които е отпаднало основанието за ползване на удостоверението за електронен подпис, са длъжни да предадат незабавно носителя, върху който е записан частният ключ, на лицето по чл. 6, ал. 1 заедно с ПИН за достъп. Той прави отбелязване в списъка по чл. 12 и предава носителя и ПИН за достъп в запечатан плик на звеното във ведомството, отговорно за управление на човешките ресурси, за прилагане към личното досие на служителя.

(3) При прекратяване на правомощията, съответно на трудовото или служебното правоотношение на лице, ползващо удостоверение за електронен подпис, предаването на носителя на частния ключ (картата или друг) се удостоверява със заверка (подпис) от лицето по чл. 6, ал. 1 върху обходния лист.

Чл. 21. (1) При промяна на статута на ползващото удостоверение за електронен подпис лице (длъжност, ранг, промяна във вида на правоотношението и др.), лицето по чл. 6, ал. 1 и звеното във ведомството, отговорно за управлението на човешките ресурси уведомяват незабавно лицето по чл. 6, ал. 2 за извършване на необходимите уведомления към доставчика на удостоверителни услуги, доколкото промяната касае статуса на удостоверението по чл. 2, т. 1 и 3. Това обстоятелство се отбелязва в списъка по чл. 12.

(2) Лицето по чл. 6, ал. 2 изпраща незабавно уведомление до доставчика на удостоверителни услуги за наличието на основание за прекратяване действието на удостоверението. Съобщаването може да се извърши по факс, чрез електронно съобщение или

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

съобразно процедурите, установени от доставчика.

Чл. 22. (1) Прекратяването на удостоверения за електронен подпис от вида по чл. 2, т. 1 и 3 на органите на съдебната власт, на служителите във ведомствата и на другите овластени лица, както и прекратяването на удостоверенията по чл. 2, т. 4 и 5 се заявява към доставчика на удостоверителни услуги от лицето по чл. 6, ал. 2, при спазване изискванията на Закона за електронния документ и електронния подпис и на правилата на доставчика на удостоверителни услуги.

(2) Към искането се прилагат документите, изисквани от доставчика на удостоверителни услуги.

(3) Когато доставчиците на удостоверителни услуги изискват регистрационни бланки за комплектуване на искането по ал. 1, те се попълват при спазване на изискванията на чл. 12.

Чл. 23. Прекратяването на удостоверения за електронен подпис от вида по чл. 2, т. 2 на служителите в администрациите и на лицата по граждански договор се осигурява незабавно от лицето по чл. 6, ал. 1, при настъпване на основанието за това.

Раздел IV.

Съхраняване на частните ключове и уведомяване

Чл. 24. (1) Лицата, на които са издадени удостоверения за електронен подпис съгласно наредбата, са длъжни да пазят и да не разкриват данните, осигуряващи достъп до частния ключ (ПИН), да

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

опазват от повреждане или унищожаване носителя (смарт карта или друг носител), на който е записан частният ключ, и да не допускат други лица да правят изявления от техния профил при използване на подписи по чл. 2, т. 2.

(2) Лице, което ползва електронен подпис, няма право да настройва компютърна система, от която подписва електронни изявления, да запамята персоналния идентификационен номер за достъп до частния ключ.

(3) Всеки, който има съмнение, че неговият или частният ключ на друг служител е компрометиран, е длъжен незабавно да предприеме действия по чл. 20, ал. 1, т. 8.

Глава трета.

ПРОВЕРКА НА ЕЛЕКТРОННИ ПОДПИСИ

Чл. 25. (1) Лицата, които проверяват получени от тях електронни документи, подписани с универсален или усъвършенстван електронен подпис, са длъжни да използват сигурен механизъм за проверка на подписите и придружаващите ги удостоверения.

(2) Лицата, които извършват проверка на универсален или усъвършенстван електронен подпис, трябва да прилагат комбинация от софтуер и хардуер, която гарантира, че:

1. данните за проверка на използването на електронния подпис съответстват на данните, визуализирани пред лицето, извършващо проверката;

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

2. подписът е надлежно проверен и резултатите от тази проверка са визуализирани пред лицето, извършващо проверката;
3. съдържанието на подписаното изявление може да бъде надлежно установено;
4. авторството и валидността на удостоверение за електронен подпис към момента на проверката са надлежно проверени;
5. резултатите от проверката и идентичността на автора са правилно възпроизведени;
6. всички промени, свързани със сигурността, могат да бъдат установени.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Смарт карта" е материален електронен носител, състоящ се от пластмасово тяло и чип, на който се съхранява по сигурен начин частният ключ за създаване на електронен подпис.
2. "Компрометиране на частния ключ" е събитие, при което частният ключ става достояние на трети лица, независимо от обстоятелствата, при които това е станало.
3. „Ведомство“ е Висшият съдебен съвет, Инспекторатът към Висшия съдебен съвет, Върховният касационен съд, Върховният административен съд, главният прокурор, Върховната касационна прокуратура, Върховната административна прокуратура, Националната следствена служба, съдилищата, прокуратурите и

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Националният институт по правосъдието.

4. „Ръководител на ведомство“ е представляващият Висшия съдебен съвет, главният инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет, директорът на Националния институт по правосъдието и административният ръководител на орган на съдебната власт.

Заключителни разпоредби

§ 2. Наредбата се приема на основание чл. 360ш от Закона за съдебната власт.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

**Мотиви към Наредбата за удостоверенията за електронен
подпис в съдебната система**

Настоящата Наредба е разработена в изпълнение на чл. 360ш от Закона за съдебната власт и урежда правилата за придобиване, използване, подновяване и прекратяване на удостоверения за електронен подпис в съдебната система. Правилата и контролът при използването на удостоверенията за електронни подписи е гаранция за недопускане на злоупотреби при извършването на електронни изявления от органите на съдебната власт и за правилно и законосъобразно упражняване на правомощията им за нуждите на електронния документооборот.

При разработването на наредбата са отчетени европейските и международни препоръки, стандарти и добри практики относно електронните подписи и правилата за придобиването, ползване, подновяване и прекратяване на удостоверения за публични ключове.

Съгласно наредбата, издаването на удостоверения за електронен подпис във ведомствата в съдебната система ще става въз основа на точно определени правила - подадено писмено искане за издаване на конкретен брой и вид удостоверения за електронен подпис. Определени са изчерпателно видовете удостоверения за електронен подпис, които се могат да се придобиват и използват в съдебната система. Установен е режим за създаването на специален списък на

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

издадените удостоверения за електронен подпис, което ще позволи да се извършва проследимост и отчетност при използването им.

Наредбата също така създава и правила за използването и подновяването на вече издадените удостоверения за електронен подпис. Съгласно разпоредбите ѝ, удостоверенията за електронен подпис следва да се използват от съответно овластено лице, което има право да прави електронни изявления от името на съответния орган на съдебна власт само в рамките на правомощията му. Предвижда се за нуждите на предоставянето на вътрешни електронни административни услуги по смисъла на Закона за електронното управление и за обмена на електронни документи между органите на съдебната власт, да правят електронни изявления от името на органите на съдебната власт лицата, които притежават валидно удостоверение за електронен подпис, издадено в рамките на вътрешна ИПК за съдебната система или издадено от доставчик на удостоверителни услуги.

Подновяването на издадените удостоверения за електронен подпис също ще се извършва съгласно процедурата на доставчика и въз основа на списък на лицата, чиито удостоверения следва да бъдат подновени, подписан от съответните административни ръководители на ведомствата в съдебната система.

Не на последно място наредбата урежда и случаите, в които да бъде заявявано прекратяването действието на издадените удостоверения за електронен подпис.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Наредбата определя правила, по които да бъде извършвана проверка на електроните подписи за нуждите на дейността на съдебната система. За Лицата, които проверяват електронни подписи ще са длъжни да използват сигурен механизъм за проверка на подписите и придружаващите ги удостоверения.

Очакваните резултати от приемането на промените на законово и подзаконово равнище във връзка с въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система са свързани както с повишаване ефективността на работа на органите на съдебната власт, така и с ускоряване и подобряване качеството на извършваните процесуални действия и предоставяните удостоверителни изявления в електронна форма.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

**НАРЕДБА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОЦЕСУАЛНИ ДЕЙСТВИЯ В
ЕЛЕКТРОННА ФОРМА**

**Глава първа.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. (1) С наредбата се уреждат:

1. общите изисквания и начините за извършване на процесуални действия в електронна форма;
2. форматите и задължителните реквизити, на които трябва да отговарят електронните документи, изпращани към и от органите на съдебната власт;
3. особените начини за установяване на интегритета и авторството на подаваните по електронен път към органите на съдебната власт електронни изявления;
4. изискванията към интернет страниците на органите на съдебната власт;
5. техническите изисквания за извършването на процесуални действия в електронна форма;
6. начините за плащане по електронен път на държавни такси, разноски и други задължения към органите на съдебната власт;

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

7. изискванията към използваните графични и други интерфейси на информационните системи на органите на съдебната власт.

(2) Всички правила и изисквания за извършване на процесуални действия в електронна форма и за осигуряване на възможност за извършването им, предвидени в тази наредба, се прилагат и по отношение на исканията за удостоверителни изявления и извършването им в електронна форма от органите на съдебната власт, доколкото не е предвидено друго.

Глава втора.

**ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОЦЕСУАЛНИ
ДЕЙСТВИЯ В ЕЛЕКТРОННА ФОРМА**

Чл. 2. (1) Всеки орган на съдебната власт разгласява предоставяните от него възможности да се извършват процесуални действия в електронна форма по разбираем и достъпен начин.

(2) Органът на съдебната власт предоставя подробна информация относно предлаганата от него възможност да се извършват процесуални действия в електронна форма свободно и безплатно. Тази информация се предоставя чрез интернет страницата на органа на съдебната власт и чрез единния портал за електронно правосъдие.

(3) Органите на съдебната власт оповестяват публично интернет страницата си.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Чл. 3. (1) Възможността за извършване на процесуални действия в електронна форма се предоставя по достъпен, включително за лица с увреждания, начин.

(2) Възможността за извършване на процесуални действия в електронна форма, свързани с извършването на електронни изявления, се предоставя през уеб интерфейс в удобен диалогов режим.

Чл. 4. (1) Органът на съдебната власт осигурява на страните и техните процесуални представители отдалечен достъп по електронен път до електронните дела.

(2) Органът на съдебната власт осигурява на страните и техните процесуални представители отдалечен достъп по електронен път до информация за текущото състояние на съответното производство и до издадените по него актове по начин, който позволява тяхното съхраняване и възпроизвеждане.

(3) За целите на ал. 1 и 2 органът на съдебната власт трябва да осигури безплатно достъпно приложение за преглед на актовете и другите изявления, което да отговаря на изискванията на чл. 17, ал. 2 от Закона за електронния документ и електронния подпис.

Чл. 5. (1) Органите на съдебната власт предоставят възможност за извършване на процесуално действие, свързано с извършването на електронно изявление, когато са налице предпоставките по чл. 360е от Закона за съдебната власт и страната, съответно нейният

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

процесуален представител, са посочили уникален идентификатор, установен съгласно закон.

(2) Органите на съдебната власт са длъжни да осигурят възможност на страните, съответно на техните процесуални представители, да посочват уникален идентификатор при извършването на съответно процесуално действие в електронна форма, свързано с извършването на електронно изявление.

Чл. 6. Интегритетът и авторството на подадените по електронен път изявления във връзка с извършването на процесуални действия в електронна форма се установяват чрез електронен подпис, създаден съгласно Закона за електронния документ и електронния подпис и при спазване на другите нормативни изисквания, освен ако с нормативен акт е предвидено друго.

Глава трета.

ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ И ПОЛИТИКИ НА ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОЦЕСУАЛНИ ДЕЙСТВИЯ В ЕЛЕКТРОННА ФОРМА

Раздел I.

Интерфейси и протоколи за достъп

Чл. 7. (1) Интерфейсите, чрез които се извършват процесуални действия в електронна форма, свързани с извършването на електронни изявления, трябва да осигуряват извършването на им и създаването на електронните документи в съответствие с

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

изискванията на Закона за електронния документ и електронния подпис, Закона за съдебната власт и съответния процесуален закон по лесен и разбираем начин за работа на потребителите, включително за лица с увреждания.

(2) Интерфейсите, чрез които се иска извършването на удостоверителни изявления от органите на съдебната власт в електронна форма, трябва да осигуряват извършването им и създаването на електронните документи в съответствие с изискванията на Закона за електронния документ и електронния подпис, Закона за електронното управление и съответния нормативен акт, уреждащ извършването на съответното удостоверително изявление по лесен и разбираем начин за работа на потребителите, включително за лица с увреждания.

Чл. 8. При предоставянето на възможност за извършване на процесуални действия в електронна форма, органите на съдебната власт са длъжни да спазват следните изисквания към използваните интерфейси и протоколи:

1. цифрите, буквите, препинателните знаци и другите символи при предаването на данните да се осъществява задължително чрез стандарти, определени в наредбата на Висшия съдебен съвет по чл.360щ, ал. 3 от Закона за съдебната власт;
2. представянето, съхранението, обменът и обработката на групите символи да отговарят на съответните задължителни стандарти,

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

определени в наредбата на Висшия съдебен съвет по чл. 360щ, ал. 3 от Закона за съдебната власт;

3. представянето на илюстрации, фотографии и мултимедия да се осъществява задължително чрез стандартите, определени с наредбата на Висшия съдебен съвет по чл. 360щ, ал. 3 от Закона за съдебната власт;

4. при обмен на електронни изявления по електронна поща да се използва задължително протоколът SMTP ("Simple Mail Transfer Protocol - Прост протокол за прехвърляне на поща"), основан на Препоръки RFC 2821 и 2822, приети от IETF (The Internet Engineering Task Force - Целева група за интернет инженеринг) през април 2001 г.;

5. за капсулиране съдържанието на електронните съобщения да се използва задължително протоколът MIME ("Multipurpose Internet Mail Extensions - Многоцелево разширение на интернет поща"), основан на Препоръки RFC 2045 - 2049, приети от IETF (The Internet Engineering Task Force - Целева група за интернет инженеринг) през ноември 1996 г., съответно разширението му за сигурност S/MIME, основано на Препоръки RFC 2632 - 2634, приети от IETF (The Internet Engineering Task Force - Целева група за интернет инженеринг) през юни 1996 г.;

6. за връзка на потребителя с електронната му пощенска кутия да се използват протоколите POP3 ("Post Office Protocol - Пощенски протокол" версия 3.0 и сл.), основан на Препоръка RFC 1939, приета от IETF (The Internet Engineering Task Force - Целева група за интернет

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

инженеринг) през май 1996 г. и IMAP4 ("Interactive Mail Access Protocol - Интерактивен протокол за достъп до поща" версия 4.0 и сл.), основан на Препоръка RFC 3501, приета от IETF (The Internet Engineering Task Force - Целева група за интернет инженеринг) през март 2003 г.;

7. при достъп до справочници за поддържане на удостоверения за публични ключове, организирани в съответствие с Препоръка X.500 на Международния съюз за телекомуникации (съответно БДС ISO/IEC 9594-8:1998):2004), да се използва задължително LDAPv3 ("Lightweight Directory Access Protocol - Лек протокол за достъп до справочници" версия 3.0 и сл.), основан на спецификацията RFC 2251, приета от IETF (The Internet Engineering Task Force - Целева група за интернет инженеринг) през декември 1997 г. или OSCP ("On-line Certificate Status Protocol - Незабавен протокол за статус на сертификата"), основан на Препоръка RFC 4806, приета от IETF (The Internet Engineering Task Force - Целева група за интернет инженеринг) през февруари 2007 г.;

8. за компресиране на предаваните данни при извършване на процесуално действие в електронна форма да се използват следните методи:

а) за текстови файлове - методи за компресия без загуба;

б) за илюстрации, фотографии, мултимедия и други може да се използват и методи за компресия със загуба;

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

9. за приложения, които не ползват потребителски интерфейс през стандартен браузър, при обмен на файлове да се използва протоколът FTP ("File Transfer Protocol - Протокол за прехвърляне на файлове"), основан на Препоръка RFC 959, приета от IETF (The Internet Engineering Task Force - Целева група за интернет инженеринг) през октомври 1985 г.;

10. за осъществяване на защитен обмен на съобщения по протоколите HTTP, LDAP, FTP и други да се използва протоколът SSL ("Secure Socket Layer - Слой на сигурното съединение") версия 3.0 и сл., основан на Препоръка RFC 2246, приета от IETF (The Internet Engineering Task Force - Целева група за интернет инженеринг) през януари 1999 г. или VPN ("Virtual Private Networking - Виртуални частни мрежи") - решения за сигурно криптиране на сесиите, основан на Препоръка RFC 4026, приета от IETF (The Internet Engineering Task Force - Целева група за интернет инженеринг) през март 2005 г.;

11. за криптиране на XML базирани съобщения на ниво "сесия" да се използва протоколът XMLENC, основан на Препоръка "XML Encryption Syntax and Processing - Синтаксис и обработка на XML кодиране", приета от консорциума W3C (World Wide Web Consortium - Консорциум на световната мрежа) на 10 декември 2002 г.;

12. за електронно подписване на XML базирани документи да се използва протоколът XAdES (XML Advanced Electronic Signature), формулиран в Препоръка TS 101 903 от април 2004 г. на ETSI (European Telecommunications Standards Institute - Европейски институт за стандартизация в телекомуникациите) и основан на

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Препоръка "XML Signature Syntax and Processing - Синтаксис и обработка на XML подписи), приета от консорциума W3C (World Wide Web Consortium - Консорциум на световната мрежа) на 12 февруари 2002 г.

Раздел II.

Дизайн на потребителския интерфейс на информационните системи за извършване на процесуални действия в електронна форма и на интернет страниците на органите на съдебната власт

Чл. 9. Потребителският интерфейс на информационните системи за извършване на процесуални действия в електронна форма, доколкото технологията позволява това, трябва да притежава следната функционалност:

1. да информира лицата за всички условия и начини за използването на предоставяните от органа на съдебната власт възможности за извършване на процесуални действия в електронна форма;
2. да осигурява възможност за извършване на процесуални действия в електронна форма чрез съответен уеб интерфейс.

Чл. 10. Потребителският интерфейс трябва да отговаря на следните условия:

1. да осигурява чрез съдържанието на интернет страницата спазване на принципите, установени в приложимия процесуален закон,

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

достъпност и доверие при извършване на процесуални действия в електронна форма;

2. да осигурява пълнота на информацията за извършването на процесуалното действие в електронна форма, включително:

а) да представя текстове, символи и изображения на достъпен език;

б) да насочва със съответна подредба към следващите технически стъпки в процеса по извършване на процесуалното действие в електронна форма;

в) да осигурява улеснения за използване на възможността за извършване на процесуалното действие в електронна форма, включително за лица с увреждания;

3. да осигурява времева икономичност и ефективност в процеса по извършване на процесуалното действие в електронна форма;

4. да осигурява удобство за узнаване на информацията необходима за извършване на процесуално действие в електронна форма, включително чрез подробна помощна информация на всяка техническа стъпка от извършването му;

5. да осигурява извършването в диалогов режим на процесуалните действия, свързани с извършване на електронни изявления;

6. да осигурява възможност за електронни разплащания, свързани с процесуалното действие.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Чл. 11. Органът на съдебната власт трябва да осигури подходящи, ефективни и достъпни технически средства за установяване и поправяне на грешки при въвеждане на информация преди извършването на съответните електронни изявления.

Чл. 12. (1) Органите на съдебната власт трябва да предоставят възможностите за извършване на процесуални действия в електронна форма в рамките на своята компетентност чрез достъпен интерфейс през интернет страницата си.

(2) Достъп до възможностите за извършване на процесуални действия в електронна форма се предоставя и чрез единния портал за електронно правосъдие.

Чл. 13. (1) Интернет страниците на органите на съдебната власт съдържат два основни раздела:

1. официален раздел;
2. неофициален раздел.

(2) Изискванията към съдържанието в официалния раздел на интернет страниците са определени в приложение №1.

(3) Интернет страниците на органите на съдебната власт съдържат и вътрешна страница за достъпност, в която се предоставя:

1. информация за начина за настройка на интернет браузъра и операционната система с оглед адаптиране на интернет страницата към индивидуалните нужди на потребителя;

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

2. актуален телефон и адрес за електронна поща, на които потребителят може да получи допълнителна техническа информация и консултации относно техническите настройки за адаптиране на интернет страницата към индивидуалните му нужди.

(4) Съдържанието на официалния раздел трябва да е достъпно от началната интернет страница на съответния орган на съдебната власт.

(5) Изграждането на неофициалния раздел се извършва по преценка на органите на съдебната власт.

Чл. 14. (1) Интернет страниците на органите на съдебната власт трябва да отговарят на изискванията за ниво на достъпност клас AA съгласно WCAG 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines 2.0 на World Wide Web Consortium).

(2) Съдържанието на интернет страниците трябва да се представя в стандартни формати съобразно изискванията на WCAG 2.0.

(3) Използването на формати, които не са включени в WCAG 2.0 (Flash, PDF, JavaScript и др.), се допуска само по изключение. В тези случаи съдържанието трябва да бъде достъпно и в стандартен формат.

(4) Интерфейсите на инструментите, използвани за създаване и обновяване на съдържанието на интернет страниците, трябва да отговарят на изискванията за достъпност по ал. 1.

Чл. 15. (1) Съответствието на всяка интернет страница на органите на съдебната власт с изискванията на чл. 14, ал. 1 и с изискванията за

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

достъпност, включително за лица с увреждания, се проверява с тестове преди публикуването ѝ в интернет и при всяка промяна на програмния код на софтуерния продукт, с който се поддържа интернет страницата.

(2) Тестовете по ал. 1 обхващат:

1. тестове за съвместимост с използваните от лицата с увреждания помощни средства - екранни четци, синтезатори на говор, увеличители на екрана, средства за промяна на формата, средства за навигация, средства за четене чрез генериране на звук и светлинни сигнализатори, с които компютърът на потребителя съобщава за настъпили определени събития (тестове за техническа достъпност);
2. експлоатационни тестове за степента на достъпност на интернет страниците, които се извършват от лица с увреждания (тестове за експлоатационна достъпност).

(3) Екранните четци, необходими за проверка на техническата достъпност на интернет страниците на органите на съдебната власт, се осигуряват от Висшия съдебен съвет.

Чл. 16. (1) Органите на съдебната власт разработват и публикуват на видно място в интернет страниците си политика за достъпност на съдържанието за лицата с увреждания.

(2) Политиката за достъпност:

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

1. отразява мерките, които органът на съдебната власт предприема за удовлетворяване нуждите на различните потребители и лицата с увреждания;
2. съдържа информация относно начина, по който лицата с увреждания участват в процеса на развитие на интернет страницата;
3. определя мерките и средствата за управление и поддържане нивото на достъпност;
4. съдържа план за провеждане на тестове за достъпност.

(3) Политиката за достъпност трябва да е ясна и разбираема и да съответства на изискванията на WCAG 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines 2.0 на World Wide Web Consortium).

Чл. 17. Вграждането на потребителския интерфейс за извършване на процесуални действия в електронна форма в интернет страниците на органите на съдебната власт се реализира чрез използване на стандартите и спецификациите за описание на компонентите за вграждане (например портлети и сървлети), определени с наредбата на Висшия съдебен съвет по чл. 360щ, ал. 3 от Закона за съдебната власт.

Чл. 18. Органите на съдебната власт проектират дизайна на интернет страниците си по начин, който:

1. да позволява визуализирането им при разделителна способност 1024 на 768 пиксела или по-висока, освен когато достъпът се

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

осъществява чрез мобилни или други устройства, неподдържащи такава резолюция;

2. да е съвместим с екранните четци, генериращи електронни брайлови файлове като комбинация на брайлов дисплей и синтезатор на говор;

3. да е съвместим със синтезаторите на говор, преобразуващи получаваната от екрана информация в синтезиран от компютъра говор;

4. да е съвместим с увеличителите на екрана, позволяващи многократно увеличаване на сектор от монитора;

5. да е съвместим със средствата за промяна на формата, средствата за навигация и средствата за четене чрез генериране на звук, които подпомагат лица с проблеми в четенето;

6. да е съвместим със светлинни сигнализатори, с които компютърът на потребителя съобщава за настъпване на определени събития;

7. да осигури достатъчно празно пространство между отделните елементи на интернет страниците, за да се осигури прегледност и леснота при ползване;

8. да осигури последователен и еднотипен дизайн във всички вътрешни страници чрез използване на каскадни стилове ("cascading style sheets").

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Чл. 19. За достъп до интернет страниците и възможностите за извършване на процесуални действия в електронна форма в интернет посредством наименование на домейн се използва задължително услугата DNS ("Domain Name Service - Услуга за името на домейна"), основана на Препоръки RFC 1034 и 1035, приети от IETF (The Internet Engineering Task Force - Целева група за интернет инженеринг) през ноември 1987 г.

Чл. 20. За осигуряване на сигурен достъп до интернет страниците и възможностите за извършване на процесуални действия в електронна форма в интернет посредством наименование на домейн трябва да се използва услугата DNSSec ("Domain Name Service - Security - Сигурна услуга за името на домейна"), основана на Препоръки RFC 2535 и 2931, приети от IETF (The Internet Engineering Task Force - Целева група за интернет инженеринг) през март 1999 г.

Чл. 21. Интернет страниците на органите на съдебната власт съдържат основни и допълнителни визуални зони.

(2) Основните визуални зони в интернет страниците са горния колонтитул, инструментите за навигация, зоната за основното съдържание и долния колонтитул.

Чл. 22. (1) При първоначално зареждане на интернет страниците горният колонтитул, инструментите за навигация и по-голямата част от основното съдържание трябва да се визуализират във видимата част на екрана, без да е необходимо допълнително хоризонтално или вертикално преместване чрез приплъзване.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(2) Визуалните елементи на интернет страниците се позиционират по такъв начин, че при промяна размера на прозореца от страна на потребителя да запазват местата си и да не се променя общата подредба на съдържанието.

Чл. 23. (1) Основни единици за позициониране и оразмеряване на визуалните елементи върху екрана са: пиксел (px), Ем-единици (em) и процент (%).

(2) За определяне на размерите на шрифтовете се използва Ем-единици (em).

(3) Абсолютни единици – точки (pt) при шрифтове или сантиметри (см.) – при разстояния, се използват за форматиране на стилове за печат.

Чл. 24. Интернет страниците на органите на съдебната власт трябва да бъдат с ширина от 960 пиксела и да бъдат централно разположени в браузъра.

Чл. 25. (1) Основен шрифт за визуално представяне на съдържанието в интернет страниците е несерифен шрифт „Verdana”, с размер 0,8 em при първоначално зареждане.

(2) В интернет страниците могат да се използват и други шрифтове според вида на визуалния елемент.

(3) Цветът на шрифта, с който се представя основното текстово съдържание в интернет страниците, е черен на бял фон.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(4) За подчертаване на значението на определено текстово съдържание в интернет страниците се използва получер шрифт.

(5) За целите по ал. 4 не се допуска подчертаване или изобразяване на текст в друг цвят.

Чл. 26 (1) Електронните препратки в интернет страниците се представят с подчертан шрифт.

(2) Електронните препратки се представят в цветове, различни от основния цвят по чл. 25, ал. 3, когато са посетени веднъж.

(3) Цветът на електронните препратки трябва да се променя при позициониране на курсора върху тях.

Чл. 27. (1) Използваните в интернет страниците растерни изображения трябва да бъдат ясни и контрастни.

(2) Изображенията във формат JPG или GIF, използвани в интернет страниците, трябва да са с качество не по-малко от 72 dpi.

(3) На изображенията по ал. 2 не може в програмния код да се задава размер, по-голям от реалния и по начин, който влошава качеството или променя пропорциите им.

(4) Компресията на изображенията във формат JPG, използвани в интернет страниците, не трябва да надвишава 50%.

Чл. 28. (1) В инструментите за навигация на интернет страниците не може да се използва графичен текст.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(2) Размерът на текста върху бутоните за навигация не може да бъде по-малък от размера на основния текст, използван в съответната интернет страница.

(3) Пиктограми се използват само за допълнително визуално улеснение, но не и за навигация.

(4) Всички бутони за навигация във всички вътрешни интернет страници на съответния орган на съдебната власт се представят чрез стандартизиран текст.

Чл. 29. (1) Горният колонтитул на всяка интернет страница трябва да съдържа наименование на органа на съдебната власт и ясно указание, че това е неговата интернет страница.

Чл. 30. Ширината на горния колонтитул трябва да е равна на ширината на интернет страницата, а височината му не трябва да е повече от 140 пиксела.

Чл. 31. (1) Гербът на Република България се визуализира на бял фон в лявата част на горния колонтитул на интернет страниците на органите на съдебната власт. В този случай не се допуска визуализирането на други символи в горния колонтитул.

(2) Наименованието на съответния орган на съдебната власт се изписва вдясно от изображението на герба на Република България, с получер серифен шрифт „Viol”, в черно, като първият буквен знак е главен, а останалите – редовни, и се подравнява вляво.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(3) Изображението на герба на Република България е с размер поне 85 пиксела.

Чл. 32. В горния десен край на колонтитула се разполагат следните инструменти за навигация:

1. търсене – поле за въвеждане на текст, придружено с бутон за търсене и електронна препратка към приложение за разширено търсене в цялата интернет страница;
2. достъп до карта на всички вътрешни интернет страници;
3. достъп до помощна информация за навигация и използване на интернет страницата;
4. електронна форма или адрес на електронна поща за информация относно проблеми в съдържанието на интернет страницата и нейната функционалност;
5. смяна на езика на текста на интернет страницата;
6. специални средства за достъпност (например: увеличаване на големината на шрифта, промяна на каскадните стилове ("cascading style sheets") и други);
7. управление на профила на потребителя, ако интернет страницата е изградена с функционалност за създаване на потребителски профили.

(2) Инструментите за навигация по ал. 1 се представят като текстова електронна препратка, оформена като бутон.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Чл. 33. Наименованията на домейните и поддомейните, използвани от органите на съдебната власт, се определят от Висшия съдебен съвет.

Раздел III.

Изисквания към използваемостта на потребителския интерфейс

Чл. 34. За осигуряване на удобство при възпроизвеждането или локалното съхраняване на интернет страници потребителският интерфейс на информационните системи на органите на съдебната власт трябва да отговаря на следните изисквания:

1. оформлението на интернет страницата трябва да бъде отделено от съдържанието чрез използването на каскадни стилове ("cascading style sheets");
2. съдържанието на интернет страница, съдържаща текстови и графични полета, да може да се разпечатва или записва локално в информационната система на потребителя;
3. цялата интернет страница да може да се разпечатва без загуба на информацията на лист с формат "A4";
4. всички графични изображения да носят определен смисъл, който да не въвежда потребителя в заблуждение.

Чл. 35. За осигуряване на удобство по отношение на използването и достъпа до съдържанието на интернет страниците потребителският интерфейс на информационните системи на органите на съдебната власт трябва да отговаря на следните изисквания:

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

1. всяка интернет страница да съдържа електронна препратка към страница, която да представя логиката на навигация и средствата, необходими за ефективен достъп до вътрешното съдържание;
2. всички документи и вътрешни страници, съдържащи се в интернет страницата, да са включени във функцията за търсене;
3. интерфейс към приложението за търсене в интернет страницата да е осигурен на всяка страница, по възможност на мястото, откъдето се осъществява навигацията в интернет страницата;
4. да се избягва ненужното използване на главни букви;
5. интернет страницата да не допуска хоризонтално преместване чрез плъзгане освен при разделителна способност за визуализиране при потребителя, по-малка от 1024/768 пиксела на инч;
6. при разделителна способност за визуализиране при потребителя 800/600 основните елементи на страницата, свързани с навигацията в сайта, да се появяват, без да се използва вертикално преместване;
7. да не се поставят електронни препратки без ясно определени функции;
8. началната страница може да е различна в графично отношение от останалите страници;
9. началната страница да осигурява лесна ориентация на потребителя за съдържанието на вътрешните страници;

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

10. в съдържанието и средствата за навигация на интернет страницата да се използва унифицирана терминология;

11. йерархичната организация на вътрешните страници в интернет страницата и отделните елементи в тях да е ясна, последователна и логична.

Чл. 35. (1) При използване и достъп до мултимедийно съдържание, включващо представяне на текст, звуци, графики, анимация и други елементи за едновременно възприятие от различните сетива на потребителя, мултимедийните елементи трябва да са ограничени по отношение на времето за зареждане. То следва да е обозначено по възможност съобразно различната скорост на връзката.

(2) При използване и достъп до мултимедийно съдържание следва да се осигурят инструменти за управлението му от потребителя, включително за управление посредством клавиатура или екранни четци.

(3) В случаите, когато към анимирано мултимедийно съдържание има едно-единствено алтернативно текстово описание, следва да се осигурят инструменти за предотвратяване честото обновяване на екранните четци.

(4) Превключването от съдържание към съдържание трябва да е контролирано с цел осигуряване на подходящ ред на четене от екранните четци, използвани от потребителя.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Чл. 36. При попълване на електронни формуляри в интернет страница потребителският интерфейс на информационните системи на органите на съдебната власт трябва да отговаря на следните изисквания:

1. продължителността на сесията, поддържана между сървъра на органа на съдебната власт и потребителя, да гарантира възможност за попълване на формулярите;
2. в случай на попълване на невалидни данни във формуляр подадената информация да е съхранена и да е предоставена възможност на потребителя за последващи лесни корекции на попълнената информация;
3. въвеждането на данни в полетата на формуляра да се контролира по отношение на правилата за въвеждане; тези правила трябва да са ясно обозначени;
4. когато формулярът изисква преминаване през няколко страници, потребителят да е информиран за броя на страниците и за обичайно необходимото време за попълването на всяка от тях;
5. потребителят да има възможност да прекъсне попълването на формуляра, без при това да се загуби вече попълнена информация;
6. на всеки етап от попълването на формуляра в същата графична зона да се предоставя помощна информация относно попълването на формуляра или достъп до помощни средства, външни за интернет страницата.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Раздел IV.

Изисквания към достъпността на потребителския интерфейс

Чл. 37. (1) Графичните елементи, използвани в интернет страниците, чрез които се предоставят възможности за извършване на процесуални действия в електронна форма, трябва да отговарят на следните изисквания:

1. всеки графичен елемент да притежава алтернативно текстово описание;
2. текстът, съдържащ се в алтернативното текстово описание на графичния елемент, да създава ясно възприемане на контекста, в който този графичен елемент се използва;
3. графичните елементи, предназначени за декорация и графични елементи, към които има текст с информация за тях, да се представят с алтернативно текстово описание, съдържащо само нули;
4. дължината на алтернативните текстови описания на графичните елементи в страницата да не превишава 60 знака;
5. алтернативните текстови описания на всеки от динамичните елементи, осъществяващи препратки към смислови раздели в други вътрешни интернет страници, да имат съответствие със съдържанието на раздела, към който се препраща;
6. съдържанието на алтернативния текст на графичен символ да отразява смисъла на символа;

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

7. използването на графичен елемент като фон на текста не се допуска;
 8. да се използва число вместо думата за число (3 вместо "три");
 9. римски цифри да се избягват;
 10. за дата да се използва пълният формат – ден от седмицата, дата (с цифри), месец (с думи), година (с цифри);
 11. телефонните номера да се изписват с разделени цифри, код и номер, по три и две цифри в група.
- (2) Използването на графично изображение на текст в интернет страниците, чрез които се предоставят възможности за извършване на процесуални действия в електронна форма, се допуска единствено при визуализиране на лого или символ.
- Чл. 38. Потребителските интерфейси, които използват обособени зони (рамки) в интернет страниците, трябва да отговарят на следните условия:
1. всяка рамка, съдържаща се в интернет страницата, да е наименувана;
 2. наименованията на рамките да отговарят на съдържанието им;
 3. съдържанието на страницата без рамки да съответства на съдържанието на страницата с рамки.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Чл. 39. (1) Когато се използват цветове за предаването на определена информация, тази информация трябва е разбираема и достъпна за потребителите и при невъзможност за използването на тези цветове.

(2) Разликите между цветовете трябва да са достатъчно отчетливо изразени.

(3) Цветовете, използвани за визуалното представяне на съдържанието и на инструментите за навигация в интернет страниците трябва да бъдат с контрастност 5:1.

(4) За елементи от дизайна на интернет страниците, които не са свързани със съдържанието им (фон, декоративни елементи и други) се допуска използването и на цветове, които не отговарят на изискването за контрастност по ал. 3.

Чл. 40. (1) При използването на мултимедийни елементи за предаване на определена информация интерфейсът трябва да позволява на потребителя да възприема информацията по друг начин.

(2) В случаите по ал. 1 съдържанието на мултимедийните елементи трябва да съответства на информацията, предадена в алтернативна форма.

Чл. 41. Когато се използват таблици в интернет страниците, интерфейсът трябва да отговаря на следните изисквания:

1. всяка таблица да има подходящо заглавие, отразяващо точно съдържанието ѝ;

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

2. всяка таблица да има резюме, което съответства на съдържанието ѝ;
3. във всяка таблица да има заглавия (антетки) на колоните;
4. в случай че заглавието на колона от таблицата превишава 15 знака, то трябва да има ясно формулирано и еднозначно по смисъл съкращение;
5. съдържанието на всяка клетка от таблицата да отговаря на заглавието (антетката) на съответната колона;
6. общото съдържание на таблицата да е коректно подредено.

Чл. 42. (1) В йерархичната организация на данните в интернет страниците нивата на препращане (навигация) не трябва да превишават 9.

(2) Една интернет страница не трябва да съдържа повече от 40 активни електронни препратки с изключение на връзките необходими за навигацията в самата интернет страница.

(3) Към всяка електронна препратка в интернет страниците трябва да има алтернативно текстово описание.

(4) Електронните препратки трябва да са с размер на шрифта, еднакъв с основния текст, и на отстояние от останалото съдържание най-малко два пъти големината на шрифта.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Чл. 43. (1) Писмените знаци и символи, използвани в интернет страниците, трябва да се използват с техния общоупотребим смисъл.

(2) Ако определен писмен знак или символ изисква алтернативно описание, подпомагащо достъпността, това описание трябва да отразява вярно информацията, предоставяна от символа.

(3) Всички текстове в интернет страниците трябва да са подравнени вляво.

Чл. 44. Задължителните елементи на интернет страниците трябва да отговарят на следните изисквания:

1. езикът, използван в електронните документи, съдържащи се в интернет страницата, да е ясно и еднозначно определен;
2. всяка смяна на езика в електронните документи, съдържащи се в интернет страницата, да е определена;
3. елементите, описващи интернет страницата, да са представени в програмния код по начин, позволяващ идентифициране на съдържанието ѝ от външни търсещи програмни приложения;
4. заглавието на всяка интернет страница да е уникално за конкретния орган на съдебната власт;
5. заглавието на всяка интернет страница да е ясно и еднозначно и да отговаря точно на съдържанието ѝ.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Чл. 45. Структурирането на информацията в интернет страниците трябва да отговаря на следните изисквания:

1. всяка интернет страница да притежава последователна и разбираема структура;
2. всяка интернет страница да осигурява достъп до картата на всички вътрешни страници, представяща съвкупността от страниците като дървовидна йерархична структура;
3. картата на всяка интернет страница да осигурява директен достъп до всяка нейна вътрешна страница;
4. всяка интернет страница да съдържа собствено приложение за вътрешно търсене на информация.

Чл. 46. Представянето на информация в интернет страниците, чрез които се предоставят възможности за извършване на процесуални действия в електронна форма, трябва да отговаря на следните изисквания:

1. съдържанието на всяка интернет страница да е отделено от самото му представяне;
2. документите, съдържащи се на интернет страницата, да са достъпни, дори ако потребителят има зрителни или слухови увреждания, включително чрез използване на специален софтуер за синтезиране на реч или брайлов дисплей.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Чл. 47. Графичният интерфейс, осигуряващ въвеждане на данни в електронни форми, използвани в интернет страниците на органите на съдебната власт, трябва да отговарят на следните изисквания:

1. текстовото описание на полетата на електронните формуляри точно да съответства на съдържанието на тези полета;
2. разположението на полетата на електронните формуляри да съответства на общоприетите принципи и да не допуска никаква двусмисленост;
3. полета от електронните форми от един и същ характер да са ясно отграничени едно от друго;
4. всяко обособено поле на електронната форма да има специфично заглавие и алтернативно текстово описание;
5. във всяко поле на електронната форма да има място, което да е достатъчно за въвеждане на пълна и вярна информация.

Чл. 48. При използване на инструменти за проверка дали с интерфейса работи човек, използващ графични изображения на символи за въвеждане, трябва да бъде осигурен алтернативен начин за проверка, достъпен за лица с увреждания.

Чл. 49. Помощните средства за навигация, използвани в интернет страниците, трябва да отговарят на следните изисквания:

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

1. вътрешното препращане (навигацията) в съвкупността от страници на една интернет страница да е ясно, разбираемо, последователно и съгласувано;
2. основното меню за вътрешно препращане (навигация) на една интернет страница да е винаги представяно на едно и също място във всички вътрешни страници;
3. когато на определена интернет страница е представена група от електронни препратки, всяка от препратките да е отделена от останалите най-малко с един печатен символ със същия размер като символите на електронната препратка.

Чл. 50. (1) Съдържанието на интернет страниците трябва да отговаря на следните изисквания:

1. всяко съкращение, което се използва в интернет страницата, да има точно определение, предшестващо употребата на съкращението;
2. специфичното представяне на определена информация в интернет страницата да не възпрепятства достъпа до съдържанието на тази информация;
3. елементите на текста на интернет страницата (заглавия, подзаглавия, фрази и други) да не се изписват с главни букви;
4. при визуализиране на заглавия да се използват стилове за заглавия.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(2) Съдържанието в интернет страниците трябва да се визуализира чрез използване на HTML.

(3) За осигуряване на възможност за отпечатване на HTML съдържанието на вътрешните страници да се използват каскадни стилове ("cascading style sheets") за осигуряване на възможност за печат.

(4) Използването на други средства, различни от тези по ал. 2 и 3, за визуализиране на съдържанието се допуска само по изключение. В тези случаи:

1. текстовете трябва да са в несерифни шрифтове с минимален размер 12 пункта;
2. текстовете трябва да са подравнени вляво;
3. да се осигури достатъчно празно пространство между отделните елементи в съдържанието;
4. големи букви или курсив трябва да се използват само по изключение;
5. се използва подчертаване единствено за обозначаване на електронни препратки;
6. всички електронни препратки трябва да бъдат посочени в бележка под линия.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(5) При публикуване на документи във формат "PDF" ("Portable Document Format") трябва:

1. да се използват инструменти, които осигуряват тяхната достъпност;
2. да се добавя алтернативно текстово описание към всяка графика в документа;
3. да се обозначават заглавията и другите стилове в документа;
4. да се използват инструменти, които позволяват поддържане на таблица на съдържанието.

(6) При публикуване на презентации в интернет страниците:

1. се използват кратки конкретни текстове и съдържание, структурирано в списъци и точки;
2. се осигурява достатъчно празно пространство в отделните слайдове;
3. се използват текстове с минимален размер на шрифта 24 пункта;
4. в полето за бележки се дава подробно описание на съдържанието на слайда и използваните графики.

(7) Изискванията по този член не се прилагат по отношение на документите, съдържащи се в електронните дела.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Чл. 51. (1) Функционалността на интернет страниците трябва да може да се изпълнява изцяло посредством клавиатура без ограничения във времето между натискането на клавишите.

(2) Функционалността на интернет страниците трябва да позволява на потребителя:

1. да променя размера на шрифта;
2. да променя цветовете в браузъра;
3. да спира всички анимирани и движещи се елементи.

Глава четвърта.

**ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО И ИЗПРАЩАНЕТО НА
ЕЛЕКТРОННИ ДОКУМЕНТИ ОТ ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ**

Раздел I.

Начини за подаване на електронни документи

Чл. 52. (1) Електронни изявления към органите на съдебната власт се извършват чрез изпращане на електронен документ в нормативноустановената за съответното процесуално действие форма.

(2) Авторът на електронното изявление се идентифицира чрез електронен подпис, съгласно Закона за електронния документ и електронния подпис, освен ако законът предвижда процесуалното действие да се извърши без необходимост от идентифициране на автора.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Чл. 53. (1) Електронното изявление се счита получено от органа на съдебната власт, до когото е адресирано, с постъпването му в неговата информационна система или в системата на единния портал за електронно правосъдие.

(2) Рискът от грешки при предаване на изявлението към органа на съдебната власт е за лицето, извършващо съответното процесуално действие.

Чл. 54. (1) Подаването на електронни документи, свързани с извършването на процесуални действия в електронна форма, се осъществява онлайн по стандартизиран протокол чрез публичнодостъпно уеб базирано приложение.

(2) По изключение се допуска подаването на електронни документи:

1. чрез електронна поща;
2. на оптичен, магнитен или друг носител.

Чл. 55. (1) Изготвянето на електронни документи за извършване на процесуални действия в електронна форма се извършва чрез програмно приложение, което трябва да осигурява възможност за създаване на документа в структуриран формат, подлежащ на автоматизирана обработка, определен с наредбата на Висшия съдебен съвет по чл. 360щ, ал. 3 от Закона за съдебната власт, както и за пълно, точно и вярно редактиране на съдържанието на данните в документа.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(2) Приложението по ал. 1 трябва да осигурява възможност документът, създаден в резултат от попълването на формуляра по ал. 1, да се съхранява в информационната система на потребителя, включително когато е подписан.

Чл. 56. (1) Органите на съдебната власт осигуряват свободен достъп за ползване на приложението по чл. 55.

(2) Достъп до приложение по чл. 55 се осигурява и чрез единния портал за електронно правосъдие.

Раздел II.

Подаване на електронни документи чрез публично достъпно уеб базирано приложение

Чл. 57. Подаването на електронни документи се осъществява чрез публично достъпно уеб базирано приложение в единния портал за електронно правосъдие и в интернет страниците на органите на съдебната власт.

Чл. 58. При подаване на електронни документи чрез публично достъпно уеб базирано приложение през интернет, за обмен между сървъра на информационната система и браузъра на потребителя трябва да се използва протоколът HTTP 1. 1 ("HyperText Transfer Protocol"), основан на Препоръка RFC 2616, приета от IETF (The Internet Engineering Task Force - Целева група за Интернет инженеринг) през юни 1999 г.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Чл. 59. (1) При подаването на електронни документи се извършват следните проверки:

1. дали подаваното електронно изявление е във формата по чл. 71 и размерът му заедно с приложенията не надвишава определения от органа на съдебната власт размер; ограничението на размера на файла се публикува на интернет страницата на съответния орган на съдебната власт;

2. дали приложенията към електронното изявление документи са във форматите по чл. 73;

3. дали подаваното електронно изявление и приложенията към него не съдържат вируси и друг нежелан софтуер съгласно изискванията на наредбата по чл. 360щ, ал. 3 от Закона за съдебната власт;

4. дали подаваното електронно изявление съдържа уникален идентификатор на титуляра, а в случаите, когато електронното изявление е извършено от процесуален представител и дали съдържа уникален идентификатор на последния;

5. проверка дали титулярът е посочил електронен пощенски адрес.

(2) Проверките по ал. 1 се извършват автоматизирано.

Чл. 60. (1) Когато проверките по чл. 59 са неуспешни, на титуляра се изпраща съобщение, че получаването не се потвърждава и причините за това.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(2) Пълното съдържание на съобщението по ал. 1 се определя в правилника за администрацията на съответния орган на съдебната власт.

(3) Всички постъпили електронни изявления и приложения към тях документи, по които е изпратено съобщение по ал. 1, се съхраняват в информационната система на органа на съдебната власт като нередовно получени.

Чл. 61. (1) Когато проверките по чл. 59 са успешни, документът се регистрира в информационната система на органа на съдебната власт като получен и се генерира и изпраща потвърждение до титуляра за получаването.

(2) Потвърждението е електронен документ, който съдържа поне:

1. регистрационен номер;
2. време на получаване на електронния документ;
3. информация за достъп до получения електронен документ и всички приложения към него документи; при технологична възможност и при изразено желание на титуляра се изпраща и самият електронен документ заедно с приложените документи;
4. информация за възможността за достъп до електронното дело в съответствие с изискванията на правилника за администрацията на съответния орган на съдебната власт, доколкото има техническа възможност за това.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(4) Текстът в потвърждението се изписва на български език, на кирилица и с транслитерация.

(5) Потвърждението се изпраща подписано на електронната поща на титуляра.

Чл. 62. Документите, подадени по електронен път, се приемат от лица, овластени от съответните органи на съдебната власт.

Чл. 63. (1) След приемането на входящи електронно подписани документи се извършва:

1. алгоритмична проверка за цялостност (интегритет) на получения електронен документ;

2. проверка на валидността на удостоверението за електронен подпис чрез:

а) проверка на периода на валидност, вписан в удостоверението;

б) проверка на вида на удостоверението и наличието на предвидените в закона реквизити;

в) проверка на наличието на автор и титуляр на електронното изявление и вписаната в удостоверението представителна власт на автора, когато удостоверението е издадено с такива реквизити;

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

г) проверка на валидността на удостоверението в списъка на прекратените удостоверения (CRL), съхраняван от доставчика на удостоверителни услуги;

3. проверка дали изявлението е направено от името на съответния титуляр.

(2) Проверките по ал. 1 може да се извършват автоматизирано.

Чл. 64. Лицата, осъществяващи проверката по чл. 63, ал. 1, т. 2, са длъжни да прилагат сигурен механизъм за проверка на подписа, отговарящ на изискванията от Закона за електронния документ и електронния подпис и на Закона за съдебната власт.

Чл. 65. (1) Самоличността на лицето, извършило процесуалното действие в електронна форма, свързано с извършване на електронно изявление, се проверява незабавно от органа на съдебната власт чрез:

1. съпоставяне на името на лицето, извършило процесуалното действие, посочено в изявлението, и името на автора, съдържащо се в удостоверението за електронен подпис, и

2. проверка в съответната администрация, отговаряща за личната регистрация на физически лица, дали на уникалния идентификатор на лицето, извършило процесуалното действие, посочено в изявлението, съответства име на физическо лице с установеното по т. 1 име.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(2) Проверката на самоличността се извършва за всички физически лица, относно които се заявяват обстоятелства и са идентифицирани с уникален идентификатор. Проверката за идентичност на юридическите лица се извършва чрез проверка в съответните регистри на юридическите лица.

(3) При наличие на технологична възможност проверките по ал. 1 и 2 се извършват автоматизирано. При липса на възможност за автоматизирана проверка тя се извършва от съответно упълномощено лице.

(4) Когато лицето, извършило процесуалното действие, свързано с извършване на електронно изявление, няма уникален идентификатор, проверка по ал. 1, т. 2 не се извършва.

(5) Когато електронно изявление е извършено от процесуален представител, се извършва и проверка на представителната му власт въз основа на представените към електронното изявление доказателства за това, както и на правоспособността на процесуалния представител, когато е адвокат, чрез проверка в Единния регистър на адвокатурата.

Раздел III.

Подаване на електронни документи чрез електронна поща и по други способности

Чл. 66. (1) Електронни документи могат да се изпращат и получават чрез електронна поща при спазване изискванията на тази наредба.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(2) Всеки орган на съдебната власт оповестява чрез интернет страницата си и чрез единния портал за електронно правосъдие официалните адреси на електронна поща, на които могат да се изпращат електронни документи към него.

Чл. 67. При приемането чрез електронна поща на входящи електронно подписани документи се извършват проверките по чл. 59 и следващите.

Чл. 68. Електронни документи, изпратени чрез електронна поща, не могат да се изпращат в криптиран вид.

Чл. 69. При особени изисквания за обмен на електронни документи органът на съдебната власт може със свой акт да определи за нуждите на двустранните отношения с друг орган на съдебната власт, административен орган, лице, осъществяващо публични функции, или организация, предоставяща обществени услуги, специален адрес за електронна поща.

Чл. 70. (1) За нуждите на извършването на процесуални действия в електронна форма и представянето на електронни доказателствени средства, електронни документи могат да се подават на външен носител само при наличие на решение на Висшия съдебен съвет.

(2) Електронните документи трябва да се записват и подават на следните видове външни носители:

1. оптичен дисков носител (CD - R/RW) с технически параметри: 3.5" или 5.25" и файлова структура по стандарт ISO9660:1988 - ECMA-119

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

(Volume and file structure of CD-ROM for information interchange - Размер и файлова структура на оптичен диск за обмен на информация), приет от Международната организация по стандартизация (ISO - International Standardization Organization) през 1998 г.;

2. оптичен дисков носител (DVD +/- R/RW) с технически параметри: 3.5" или 5.25" и файлова структура по стандарт ISO/IEC DTR 18002, ECMA TR/71 (DVD read-only disk - File system specifications - Оптичен диск само за четене - спецификация на файловата система), приет от Международната организация по стандартизация (ISO - International Standardization Organization) през юли 1997 г.;

3. външна памет USB ("Universal Serial Bus"), отговаряща на Спецификация USB 2.0 и сл., приета през април 2000 г. от USB-IF ("Universal Serial Bus Implementation Forum - Внедрителски форум за универсалната серийна магистрала").

(3) При приемане на документи на външен носител задължително се извършва индивидуална антивирусна проверка преди деловодната обработка.

(4) След пренасяне на съдържанието на подаваните електронни документи в информационната система на органа на съдебната власт външният носител се връща на приносителя.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Раздел IV.

Формати, на които трябва да отговарят електронните документи, приемани от органите на съдебната власт

Чл. 71. Органите на съдебната власт трябва да осигурят възможност за приемането на електронните изявления за извършване на процесуални действия като електронни документи със структурирано съдържание в XML формат.

Чл. 72. При приемането на документи с неструктурирано съдържание трябва да се използват стандарти за обмен на електронни документи, определени в наредбата на Висшия съдебен съвет по чл. 360щ, ал. 3 от Закона за съдебната власт.

Чл. 73. За нуждите на извършване на процесуални действия в електронна форма, свързани с извършване на електронни изявления, се допуска приемането на следните затворени файлови формати на електронни документи с неструктурирано съдържание:

1. файлови формати, които имат възможността да включат в себе си електронен подпис:

а) "pdf" (Adobe Portable Document Format, създаден от компанията Adobe);

б) "doc" (Document Format, създаден от компанията Microsoft);

в) "xls" (Excel Sheet Format, създаден от компанията Microsoft);

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

г) "eml" (EML Format за електронна поща, създаден от компанията Microsoft);

2. файлови формати, които нямат възможността да включат в себе си електронен подпис:

а) стандартизиран формат "p7s" (по стандарт PKCS#7 (Public Key Cryptography Standard - Стандарт за криптография на публичния ключ) на RSA Data Security, приет с Препоръка RFC 2315 на IETF (The Internet Engineering Task Force - Целева група за Интернет инженеринг) от март 1998 г., капсулиращ електронните документи и отделения електронен подпис ("detached signature");

б) формат "ats", капсулиращ електронните документи, отделения електронен подпис, както и други удостоверения ("time-stamp tokens", "certificate status" и др.);

3. файлови формати, подписани и свързани с електронен подпис посредством "PKCS#7" и "ATS" с включено съдържание на файла:

а) "sxw" (създадени със средствата на Open Office);

б) "txt" (текстови файлове в ASCII 7-битов формат, unicode формат, кодиран в 8-битово UTF-8 или CP1251 представяне);

в) "rtf" (Rich Text Format v1.6, v1.7, v1.8 и сл. текстови файлове);

г) "jpg", "jpeg" (JPEG JFIF v1.02 и сл. растерни графични файлове);

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

д) "j2k", "jpx", "jp2" (JPEG 2000, JP2 или JPX растерни графични файлове);

е) "png" (PNG v1.2 и сл. растерни графични файлове);

ж) "tiff" (TIFF rev. 6.0 и сл. растерни графични файлове).

Раздел V.

**Начини за изпращане на електронни документи от органите на
съдебната власт и формати на изходящите електронни
документи**

Чл. 74. (1) Лице, извършило процесуално действие в електронна форма, свързано с извършване на електронно изявление, е длъжно да приема електронните изявления от органа на съдебната власт за потвърждаване на получаването и за резултата от проверката на редовността на подадените документи.

(2) Лице, извършило процесуално действие в електронна форма, свързано с извършване на електронно изявление, може да се съгласи да приема електронните изявления от органите на съдебната власт в производството пред съответната инстанция или пред всички инстанции до приключването му.

Чл. 75. Изпращането на електронни документи от органите на съдебната власт за нуждите на извършването на процесуални действия в електронна форма може да се осъществява:

1. чрез електронен пощенски адрес;

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

2. онлайн чрез потребителския интерфейс, достъпен чрез уеб базирано приложение по време на комуникационната сесия за подаване на електронното изявление за извършване на съответното процесуално действие.

Чл. 76. (1) Чрез електронна поща се изпращат:

1. потвържденията от страна на органа на съдебната власт за получени електронни изявления;

2. други електронни изявления от органа на съдебната власт в рамките на неговата компетентност.

(2) Органите на съдебната власт обявяват своите публични електронни пощенски адреси, чрез които ще изпращат електронни документи в рамките на своята компетентност.

Чл. 77. (1) Лице, извършило процесуално действие в електронна форма, свързано с извършване на електронно изявление, е длъжно да посочи адрес на електронна поща за получаване на електронни изявления от органа на съдебната власт.

(2) Ако лицето по ал. 1 е променило адреса, без да е уведомило органа на съдебна власт, или е посочен неверен или несъществуващ адрес на електронна поща, всички съобщения, изпратени на посочения адрес, се считат надлежно получени.

Чл. 78. Лице, извършило процесуално действие в електронна форма, свързано с извършване на електронно изявление, е длъжно да съобщи

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

на органа на съдебна власт всички промени в заявените обстоятелства относно представителната власт, съгласието за приемане на електронни изявления и адреса на електронна поща. Промяната има действие от момента на съобщаването.

Чл. 79. Електронните изявления на органите на съдебната власт, адресирани до титуляра, се изпращат на адреса на електронната поща по чл. 77.

Чл. 80. (1) Когато електронни документи се изпращат онлайн чрез потребителски интерфейс, достъпен чрез уеб-базирано приложение, те се изпращат задължително и на електронния пощенски адрес на титуляра по реда на чл. 79.

(2) Електронните документи, изпратени по реда на чл. 75, т. 2, се считат получени с постъпването им в информационната система на адресата.

Чл. 81. (1) Когато за извършването на процесуално действие в електронна форма електронните документи се подават по реда на чл. 57, изпращането на потвърждаването на получаването може да се извършва автоматично и да се изпраща като обратно съобщение през потребителския интерфейс по реда на чл. 75, т. 2, без да се подписва. В този случай информацията по чл. 61, ал. 2, т. 3 и 4 се представя като електронна препратка към получения документ.

(2) Изпращането на потвърждаването по начина по ал. 1 не изключва задължението за изпращането му по реда на чл. 80.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Чл. 82. (1) При поискване, както и за нуждите на обмен на електронни документи по чл. 69, електронни документи могат да се изпращат по изключение на външни носители с решение на Висшия съдебен съвет.

(2) Електронните документи по ал. 1 могат да се записват на външните носители по чл. 70, ал. 2.

Чл. 83. За нуждите на извършване на процесуални действия в електронна форма се допуска издаването на електронни документи с неструктурирано съдържание и изпращането им в следните файлови формати:

1. файлови формати, които имат възможността да включат в себе си електронен подпис, посочени в чл. 73, т. 1, и формат MIME ("Multipurpose Internet Mail Extensions - Многоцелево разширение на интернет поща"), основан на Препоръки RFC 2045 - 2049, приети от IETF (The Internet Engineering Task Force - Целева група за Интернет инженеринг) през ноември 1996 г., за пренос на електронни съобщения през интернет;
2. файлови формати, които нямат възможността да включат в себе си електронен подпис, посочени в чл. 73, т. 2;
3. файловете формати, подписани и свързани с електронен подпис посредством PKCS#7 и ATS стандартите с включено съдържание на файла, посочени в чл. 73, т. 3.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Глава пета.

**НАЧИНИ ЗА ЕЛЕКТРОННИ РАЗПЛАЩАНИЯ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА
ПРОЦЕСУАЛНИ ДЕЙСТВИЯ В ЕЛЕКТРОННА ФОРМА**

Чл. 84. Органите на съдебната власт са длъжни да приемат електронни плащания на държавни такси, разноски и други задължения към тях чрез:

1. парични преводи, и
2. електронни платежни инструменти.

Чл. 85. Органите на съдебната власт са длъжни да приемат уведомление за наредено плащане на държавна такса, разноски или друго задължение като електронно подписан документ.

Чл. 86. Търговските банки, клоновете на чуждестранните банки и операторите на платежни системи са длъжни да изпращат на органа на съдебната власт информация за всяко наредено към него плащане, както и за всяко отменено нареждане за плащане, независимо от начина на плащането.

Чл. 87. Органите на съдебната власт са длъжни да осигурят възможност за плащане с банкови карти чрез уеб базираното приложение за извършване на процесуални действия в електронна форма.

Чл. 88. Органът на съдебната власт трябва да предостави на интернет страницата си приложение-калкулатор, даващо възможност за

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

изчисляване размера на дължимите държавни такси, свързани с извършване на процесуални действия, включително да създават формализиран документ, съдържащ подробни данни за изчисленото плащане.

Чл. 89. (1) Не се допуска нареждане на плащане към орган на съдебната власт директно към платежна система без посредничеството на банка.

(2) Когато плащането се извършва с банкова платежна карта, в случай че авторизационният център отхвърли авторизацията на картовата транзакция, банката изпраща към органа на съдебната власт уведомление за отмяната на наредено плащане.

Допълнителни разпоредби

§1. По смисъла на тази наредба:

1. „Браузър“ е софтуерно приложение, което дава възможност на потребителя да визуализира и достъпва текст, графика, музика, електронни препратки и други ресурси, разположени на интернет страници в интернет или в локална мрежа.

2. „Използваемост“ е качество на информационната система, осигуряващо на потребителите удобство и възможност да постигнат целите, за които ползват определена интернет страница, с достатъчна ефективност, ефикасност и удовлетвореност.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

3. „Достъпност“ е качество на информационната система, осигуряващо възможността на всяко лице, независимо от възрастта и физическите си възможности, да наблюдава, разбира, управлява и контактува посредством потребителски интерфейс в интернет.
4. „Портлет“ е стандартен компонент от потребителския интерфейс, който се вгражда в интернет страница и може да се настройва за визуализиране на съдържание в определен формат.
5. „Сървлет“ е програмно приложение, което се изпълнява на сървър и осигурява обръщения от уеб базирания потребителски интерфейс към сървъра.
6. „Основно съдържание“ е информация или електронна форма, която се визуализира на всяка вътрешна страница в интернет страниците. Основното съдържание може да се състои от повече от един елемент.
7. „Инструмент за навигация“ е електронна препратка, посредством която указаната информация или електронна форма се зарежда в зоната за основното съдържание.
8. „Плащане по електронен път“ е плащане, при което като среда за обмен на данните за плащането се използва мрежата на Интернет.
9. „Заявка за плащане“ е електронен документ, съдържащ реквизитите за получателя на превода – наименование, IBAN, BIC, основание за плащането, сума, код за вида плащане, вид и номер на документа, по който се плаща, период, за който се плаща, данни за наредителя - ЕГН/ БУЛСТАТ/ ЛНЧ на задълженото лице, наименование или имена на

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

задълженото лице, необходими за процеса на автоматично създаване на платежен документ "преводно нареждане/ вносна бележка за плащане от/ към бюджета", съгласно Наредба № 3 за паричните преводи и платежните системи на Българската народна банка (Обн. ДВ. бр. 81 от 2005 г., изм. ДВ. бр. 15 от 2006 г., изм. ДВ. бр. 24 от 2006 г., изм. ДВ. бр. 10 от 2007 г., изм. ДВ. бр. 20 от 2008 г., изм. ДВ. бр.63 от 2008 г.) и Указание 03-2006 Съставяне на платежни документи.

§2. Наредбата се приема на основание чл. 360л от Закона за съдебната власт и чл. 12, ал. 4 от Закона за електронното управление.

Приложение към чл. 13, ал. 2

Относно изискванията към съдържанието на официалния раздел на интернет страниците

1. Официалният раздел на интернет страниците на органите на съдебната власт съдържа информация относно:

а) точното наименование и правомощията на органа на съдебната власт;

б) структура;

в) адрес;

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

г) данни за кореспонденция: телефон, адрес на електронна поща и интернет страница;

д) актуален и действащ телефон, на който потребителят би могъл да получи информация за предоставяните възможности за извършване на процесуални действия в електронна форма и за необходимите технически стъпки, които трябва да предприемат за това;

е) уникален идентификатор на органа на съдебната власт;

ж) работно време;

з) описание на предоставяните възможности за извършване на процесуални действия в електронна форма, включващо:

и) таксите, събирани от органа на съдебната власт;

к) друга информация, предвидена в нормативен акт.

2. Официалният раздел на интернет страниците на органите на съдебната власт може да съдържа и:

а) статистическа информация, отчетни данни и доклади;

б) публичните регистри, водени от органа на съдебната власт;

в) актовете на органа на съдебната власт;

г) за медиите, публични речи и изявления на представители на ръководството, лице за контакт с медиите;

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

д) галерия от снимков материал с възможност за изтеглянето му във формат с висока разделителна способност за използването му във връзките на органа на съдебната власт и администрацията му с медиите.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

**Мотиви към Наредбата за извършване на процесуални действия
в електронна форма**

Наредбата е разработена в изпълнение на чл. 360л от Закона за съдебната власт (ЗСВ) и чл. 12, ал. 4 от Закона за електронното управление (ЗЕУ). ЗСВ създава възможност за приложение на електронния документ и електронния подпис в съдебната система, а съответно при наличието на определени предпоставки и възможност за извършване на процесуални действия в електронна форма. Във връзка с тези нови възможности ЗСВ задължава органите на съдебната власт да използват единни правила, процедури, технологични и функционални параметри при осигуряването на възможности за извършване на процесуални действия в електронна форма и при извършването на удостоверителни изявления в електронна форма.

При разработване на Наредбата са отчетени европейските и международни препоръки, стандарти и добри практики, както и действащото българско законодателство. Наредбата е приложима към всички органи на съдебна власт и урежда общите изисквания за извършване процесуални действия в електронна форма. Наредбата се прилага и за извършването от органите на съдебната власт удостоверителни изявления.

С оглед гарантиране достъпността на процесуалните действия, извършвани в електронна форма, Наредбата установява изискванията към интернет страниците на органите на съдебната власт,

ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА. МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

техническите изисквания за извършването на процесуални действия в електронна форма и начините за извършването им, форматите и задължителните реквизити, на които трябва да отговарят електронните документи, изпращани към и от органите на съдебната власт, форматите на сканираните документи, съхранявани по електронните дела, начините за плащане по електронен път на държавни такси, разноски и други задължения към органите на съдебната власт и политиките на органите на съдебната власт за използваните графични и други интерфейси на информационните системи.

Наредбата урежда изискванията относно приемането и изпращането на електронни документи от органите на съдебната власт, като определя както начините за подаването на електронни документи, така и форматите и задължителните реквизити на приеманите и изпращаните електронни документи.

С Наредбата се уреждат и въпросите относно проверката на валидността на електронните подписи при електронно подписани документи, обработването на погрешно получени или неотговарящи на изискванията електронни документи, осигуряване извършването на антивирусни проверки на получаваните електронни документи и т. н. В обхвата на този подзаконов акт са включени и правилата относно начините за електронни разплащания по повод извършването на процесуални действия в електронна форма.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Очакваните резултати от приемането на промените на законово и подзаконово равнище във връзка с въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система са свързани както с повишаване ефективността на работа на органите на съдебната власт и улесняване достъпа до правосъдие на гражданите и организациите, така и с ускоряване и подобряване качеството на извършваните удостоверителни изявления в електронна форма.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

**ОДОБРИЛ:
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ**

ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

**ОТНОСНО: Проект на Закон за изменение и допълнение на
Закона за съдебната власт**

1. Първостепенен разпоредител с бюджетни кредити, чийто бюджет засяга проекта на акт:

Висшия съдебен съвет

2. Второстепенен разпоредител с бюджетни кредити, чийто бюджет засяга проекта на акт:

Органите на съдебната власт

3. Целта, която би се постигнала с приемането на проекта на акт, включително какви проблеми или негативни тенденции се разрешават или се изпълняват поети ангажименти:

3.1. Въвеждането на електронния документ и електронния подпис в работата на съдебната система. Понастоящем липсва правна възможност за използване на електронния документ и електронния подпис в отношенията със съдебната система и съответно в дейността на органите на съдебната власт и администрациите им.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

3.2. С приемането на промени в съответните материални и процесуални закони се постига изпълнението на изискването на чл. 41, ал. 2 от Закона за електронния документ и електронния подпис относно приложението на електронния документ и електронния подпис в работата на органите на съдебната власт.

3.3. Предложените в настоящия проект промени предвиждат допускане и уреждане на приложението на електронния документ и електронния подпис за упражняването на процесуалните права на гражданите и на органите на съдебната власт, включително издаването на актове в електронна форма, където това е възможно.

3.4. Предвижда се изграждане на единен портал за електронно правосъдие, чрез което да се предостави удобство на гражданите за достъп и упражняване на процесуалните си права в електронна форма пред всички органи на съдебната система, както и да заявяват извършване на удостоверителни изявления от страна на тези органи.

4. Целева група, към която са насочени очакваните резултати:

- 4.1. Граждани;
- 4.2. Юридически лица;
- 4.3. Органите на съдебната власт;
- 4.4. Държавната администрация.

5. Кратко описание на мотивите за избрания вариант за реализиране на крайната цел от гледна точка на въздействието върху държавния бюджет:

Сценарий 0:

ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА. МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

- не се изпълняват изискванията на чл. 41, ал. 2 от Закона за електронния документ и електронния подпис относно приложението на електронния документ и електронния подпис в работата на органите на съдебната власт.
- не се осигурява възможност на гражданите, юридическите лица и администрациите на органите на държавна власт да използват електронния документ и електронния подпис при взаимоотношенията си с органите на съдебната власт

Сценарии 1:

- уреждане на приложението на електронния документ и електронния подпис за упражняването на процесуалните права на гражданите и на органите на съдебната власт, включително издаването на актове в електронна форма, където това е възможно.
- обезпечаване на гъвкавост и поетапност при преминаване към работа с електронни документи при наличие на технологична готовност от съответния орган на съдебната власт.
- изграждане на единен портал за електронно правосъдие, чрез което да се предостави поетапна възможност на гражданите да имат достъп за упражняване на процесуалните си права пред всички органи на съдебната система, както и да заявяват извършване на удостоверителни изявления от страна на тези органи.

Въз основа на направения анализ между разработените сценарии, за ефективен е избран Сценарии 1.

ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА. МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

6. Описание на дейностите на избрания вариант, които произтичат от проекта на акт, и мотивите за всяка една предлагана дейност:

6.1. Последователно допускане и уреждане на приложението на електронния документ и електронния подпис за упражняването на процесуалните права на гражданите и на органите на съдебната власт, включително издаването на актове в електронна форма, където това е възможно.

6.2. Изграждане на единен портал за електронно правосъдие, чрез което да се предостави поетапна възможност на гражданите да имат достъп за упражняване на процесуалните си права пред всички органи на съдебната система, както и да заявяват извършване на удостоверителни изявления от страна на тези органи.

7. Финансово въздействие върху държавния бюджет:

Приемането на проекта на акт изисква в определена степен допълнителни разходи за бюджета на съдебната власт. Предвидено е обаче, че осигуряването на възможността за упражняване на процесуални права ще става след решение на ВСС и при наличие на технологична готовност от съответния орган на съдебната власт. Имайки предвид горното условие необходимостта за увеличаване на кредитите по бюджета на съдебната власт могат да се съобразят със възможностите му за съответната година

8. Правни въпроси и необходимост от промяна на други нормативни актове.

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

8.1. Предвидени са всички необходими изменения и допълнения на материалните и процесуални закони уреждащи допускането и използването на електронния подпис и електронния документ в работата на съдебната власт и взаимоотношенията с нея.

8.2. За уреждане на условията, реда и политиките за придобиване, използване, подновяване и прекратяване на удостоверения за електронен подпис в органите на съдебната власт е създадена делегация за издаване на подзаконов акт – наредба на ВСС.

8.3. Делегирани са правомощия на ВСС да промени правилниците за дейността на различните органи на съдебната система, с оглед едновременната работа с електронни и хартиени дела.

9. Резюме на Анализа за оценка на риска

Сценарий 0:

1. неизпълнение на ангажиментите за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната власт;
2. липса на възможност на гражданите, юридическите лица и администрациите на органите на държавна власт да правят електронни волеизявления към органите на съдебната власт

Сценарии 1:

- забавяне от страна на органите на съдебната власт по отношение на готовността за въвеждане на необходимите процедури, правила и техническото им обезпечаване.
- забавяне от страна на ВСС за приемане на актовете от по-ниска степен

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

10. Очаквани резултати:

Облекчаване и ускоряване работата на органите на съдебната власт.
Подобряване на комуникацията между органите на съдебната власт,
останалите органи на държавна власт

Табл. №1 "Анализ на въздействието на проекта на акт върху целевите групи или сектори на икономиката, изброени в т.4"

/по скала/

Групи	Граждани	Органите на съдебната власт	Юридически лица	Органи на държавна власт	Оценка на въздействието върху всички групи
Дейности, произтичащи от проекта на акт					
Последователно допускане и уреждане на приложението на електронния документ и електронния подпис за упражняването на процесуалните права на гражданите и на органите на съдебната власт, включително издаването на актове в електронна форма, където това е възможно.	+6	+4	+6	+6	+6
Изграждане на единен портал за електронно	+8	+4	+6	+6	+6

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

правосъдие, чрез което да се предостави поетапна възможност на гражданите да имат достъп за упражняване на процесуалните си права пред всички органи на съдебната система, както и да заявяват извършване на удостоверителни изявления от страна на тези органи.					
Осреднена оценка на въздействието върху всяка отделна група	+ 7	+4	+6	+6	+6

Табл. № 2 "Разчет на средствата, необходими за финансиране на дейностите от избрания вариант", изброени и мотивирани в т. 6:

/в хил. лв./

Дейности на избрания вариант	Разходи за 2009 година		Разходи за 2-та година		Разходи за 3-та година	
	Бюджетни средства	Средства от други източници	Бюджетни средства	Средства от други източници	Бюджетни средства	Средства от други източници

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Последователно допускане и уреждане на приложението на електронния документ и електронния подпис за упражняването на процесуалните права на гражданите и на органите на съдебната власт, включително издаването на актове в електронна форма, където това е възможно.			1 000 000		1 000 000	
Изграждане на единен портал за електронно правосъдие, чрез което да се предостави поетапна възможност на гражданите да имат достъп за упражняване на процесуалните си права пред всички органи на съдебната система, както и да заявяват извършване на удостоверителни изявления от страна на тези органи.	100 000					
Общо:	100 000	0	1 000 000	0	1 000 000	0

**ПАКЕТ ОТ ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА
ЕЛЕКТРОННИЯ ДОКУМЕНТ И ЕЛЕКТРОННИЯ ПОДПИС В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА.
МОТИВИ И ФИНАНСОВИ ОБОСНОВКИ КЪМ ПРЕДЛАГАНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ**

Проект: Обновени информационни системи за по-добро обслужване. Нормативна уредба на електронното правосъдие

Разработване на нормативна уредба за въвеждане на електронния документ и електронния подпис в съдебната система

ПРОЕКТ!!!

Табл. №3 за изменения в стойности и натурални показатели по бюджета или бюджетите, произтичащи от предлагания проект на акт, във връзка с т. 7

Показатели	За предходната отчетна 2008 година	Уточнен план 2009 година	Произтичащи изменения за текущата бюджетна година	Ангажименти за следваща бюджетна година - n	Ангажименти за следваща бюджетна година - n+1	Ангажименти за следваща бюджетна година - n+2
1	2	3	4	5	6	7
Общо за системата на първостепенния разпоредител с бюджетни кредити – Висш съдебен съвет						
Приходи	80 367 326	86 150 000				
Данъчни						
Неданъчни						
Помощи						
Разходи	418 610 411	438 423 000		1 000 000	1 000 000	
Текущи разходи от тях: за персонал (заплати и осигуровки)	405 772 087 в т.ч. 326 897 647	428 323 000 т.ч. 347 981 400		500 000	500 000	
Капиталови разходи	12 838 324	9 400 000		500 000	500 000	

/в лева/

Бюджетните параметри за следващите години отразяват единствено промяната във връзка с прилагането на предложения проект на акт, на база на текущата бюджетна година по постоянни цени.

**ПРЕДЛОЖИЛ,
МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО:**